HAKİKAT'in
Millî Piyango
Hediyesi kuponu
No. 12
HAKİKAT'in Millî Piyango bileti hediyesine iştirak hakkını verecek olan bu kuponları ilk sayısından itibaren muntazaman toplayınız.

HAKİKAT
GÜNLÜK AKŞAM GAZETESİ

İDARE YERİ: İSTANBUL TÜRKOCAGI CADDESİ. TELEFON: 24154
TELGRAF ADRESİ: «HAKİKAT» İSTANBUL - POSTA KUTUSU: 610

YIL: 1 — SAYI: 119 | PAZARTESİ 18 İKİNCİTEŞRİN 1940 | Fiatı 5 kuruş

Tütüncülerin orduya sigara hediyesi

Tütüncüler Birliği, subay ve askerlerimize sigara hediye edecektir. Birlik reisi Dramalı İskender, 10 bin kilo tütün vermek suretile bu harekete rehber olmuştur. Tütünler İnhisarlar idaresinin fabrikalarında sigara haline getirilecektir.

Hayat pahalılığı için tedbirler

Halk mallara hücum etmemeli, aksi takdirde devlet istihlâki tahdid yolunu tutmalıdır

Ticaret Vekilinin bu mevzuda söyledikleri

Geçirdiğimiz buhranlar tamamile sun'î ve yersizdir

Bugünkü fiat yükselmesini intac eden bazı amillere karşı tedbir almak mümkün değildir. Onları ve onların tesirile husule gelen yüksek fiatları kabul etmekten başka çare yoktur. Meselâ ithalâtın azalması ve aldığımız yabancı mallarda fiat artışı, bazı sahalarda hissedilen işçilik kıtlığı ve buna benzer sebeblerle meydana gelen hayat pahalılığile içinde bulunduğumuz şartlar altında mücadele imkânı yoktur. Fakat fiatların daha ziyade artmaması hatta bir miktar tenzili için bazı sahalarda muvaffakiyetle tedbir alınabileceğini de gene geçen yazılarımızda tespit etmiş bulunuyoruz: Meselâ serbest meslek erbabının, bilhassa küçük, büyük bütün tüccarların kazanc miktarlarının harbden evvelki seviyeye ircaı, devlet ve belediye masraflarının yalnız zarurî işler yapılarak imkân nispetinde tahdidi, halkın mallara hücum etmeyip bilâkis azamî tasarrufa riayeti, spekülâsyonun yani yüksek fiatla satmak üzere mal idharının önüne geçilmesi, ilah...

Teşkilât lâzım

Hayat pahalılığının daha müzmin bir derd halini almaması için ileri sürdüğümüz bu tedbirler ançak ince tetkiklerden sonra büyük teşkilât tarafından başarılabilir. Bu da hayli zamana mütevakkıf bir iştir.

Fiat nihayet arz ve taleb hacimlerinin miktarlarına bağlı bir netice ol-

(Arkası sahife 2 sütun 1 de)

Fransada bazı Hareketler

Bugün beynelmilel politikanın almış olduğu şekil ve safhalara bakanlardan bir kısmı, ortada, fikir ve kanaat namına bir şey kalmadığını ve her devletin bu müthiş badirede postunu kurtarmak için günün politikasına tâbi olduğunu söylerler. Bu fikirlerde bir parça hakikat zerresi olmakla beraber bizce tamamen doğru değildir. Devletler arasında prensipte ve yüksek menfaatlerde birlik olmayınca, yapılan anlaşmaların, bir sabun köpüğü gibi az zaman içinde uçup gideceğine kaniiz. Bunun siyasî tarihte birçok misalleri vardır; gazetelerden aldığımız haberlere göre, en son misali, Fransa teşkil edecek gibi görünmektedir.

Fransa, geçen haziran ayında birbiri üstüne yediği müthiş darbeler karşısında, hazin olduğu kadar korkunç bir inhilâle duçar olduğu zaman, artık her şeyin bittiğini, her ümidin kırıldığını ve Alman silâhlarının kat'î zaferi kazandığını zannediyordu.

Onlara göre İngilterenin istisnası bile bir haftalık bir işti.

İşte bu zihniyetle meşbu olan Fransız diplomasisi, Fransayı büsbütün öldürmemek ve çiğnetmemek için Almanlara mütareke teklif ettiler. Düşmanın bütün şartlarını, itirazsız kabul ettiler. Fransada, ötedenberi İngiltereyi haric tutarak sırf bir kıta politikası takib etmek istiyenlerin başında bulunan Laval de iptida Başvekil muavini sıfatile iktidar mevkiine geldi. Ve Almanya ile ciddî ve samimî bir anlaşma şekli bulmak üzere geniş bir salâhiyetle çalışmağa başladı.

Bonapartislerdenberi muhtelif hükûmetler içinde devam eden bu fikrin galebe edebileceğini tahmin eden bazı diplomatlar, şimdi, hakikatin acı ve samimî çehresi karşısında her halde biraz düşünmek lüzumunu hissetmişlerdir. Onların zanları hilâfına İngiltere mağlûb olmadığı gibi, bilâkis gittikçe kuvvetlenmekte ve mihveri her gün bir parça daha hırpalamaktadır. Bundan başka, Fransa, bu âna kadar bilmediği bir mantıkla bazı hitablara maruz kalmaktadır.

Yüz kırk senedir hürriyet hareketi iliklerine kadar işlemiş bir milletin yeni bir kalıba sokulması, yeni bir âleme girmesi imkânsızdır.

Rejimleri milletlerin bünyesi yapar. Alman felsefesi, Alman hukuku, çok yüksek olmakla beraber, itiraf etmelidir ki, daima kuvvetin esrarengiz manasını tebarüz ettirmeğe çalışmıştır. Fransız bünyesi ise buna müsaid değildir. Üçüncü cumhuriyet devrinde, Laval Başvekil iken, kendinden aldığı ilhamla İngiltere aleyhinde bir seri yazı yazan Hanri Berot'nun bütün muhakemeleri işte bu bakımdan çok yanlış esaslara dayanıyordu.

Fransada hassasiyetinin azamî haddine vâsıl olan sinir buhranı geçtikten sonra hakikatin yüzü Fransız mantığına gülümser gibi olmağa başlamıştır. Çünki oldukça gürültülü bir şekilde ilan edilen Fransız - Alman teşriki mesaisinin tahakkukuna dair şimdiye kadar bir emare sezilmediği gibi, bilâkis fransızca konuşan Loren ahalisinden altmış bin kişi ve Alman Yahudileri Fransaya tehcir edilmişlerdir.

Alman zihniyetine göre, tabii

Necip Ali KÜÇÜKA

[Arkası sahife 3 sütun 2 de]

Yunanlılar mukabil İtalyan taarruzunu püskürttüler

Epir'de Yunan kıt'aları ileri hareketlerine devam ediyor

Göricenin her an işgali bekleniyor

Bir Yunan filosu Adriyatikte hücuma geçti

Atina 18 (A.A.) — Epir cephesinde İtalyan tayyareleri büyük faaliyette bulunuyorlar. Buna rağmen Yunanlıların ilerlemesini önlemeğe muvaffak olamamışlardır. Yunan kıtaatı esir almağa ve düşmanına aid harb malzemesini eline geçirmeğe devam etmektedir.

Görice'de İtalyan tayyareleri faaliyetle geçmişler, fakat Yunanlılar ilerlemeğe devam etmektedirler. Şehrin pek yakında işgal edileceğine intizar edilmektedir.

Dün İtalyanlar şiddetli bir mukabil taarruz yapmışlardır. Fakat büyük zayiatla geri püskürtülmüşlerdir.

Yunan filosu Adriyatikte

Atina 18 (A.A.) — Bildirildiğine göre, 14 ikinciteşrin tarihinde küçük bir Yunan muhrib filosu Otranto boğazını geçerek Adriyatik denizinde muhtelif taarruzlar yaptıktan sonra salimen üssüne dönmüştür.

Yunan Kralile Başvekil Metaksas bir manevra esnasında, Başkumandan General Papagos'la bir arada

İtalyan tayyareleri tarafından sık sık bombardıman edilen Manastırın mevkiini gösterir harita

Manastır dün sabah gene bombalandı

Keşova'da bazı hasarat oldu

Belgrad 18 (A.A.) — Yugoslav istihbarat ajansı tebliğ ediyor:

17 teşrinisani sabahı saat 4 raddelerinde yabancı tayyareler Manastır ve Keşova üzerinde uçmuşlardır. Tayyare dafi bataryalarının şiddetli ateş açması ve Yugoslav avcı tayyarelerinin derhal havalanması üzerine yabancı tayyareler bombalarını ancak Keşova civarına ve iki köy yakınına atabilmişler ve derhal uzaklaşarak Yugoslav topraklarını terketmişlerdir. İnsanca zayiat yoktur. Yalnız hasar vukua gelmiştir.

Yugoslav ordusunda

Atina 17 (A.A.) — Yugoslav ordusunda muhtelif cüzütam kumandanlarının değiştirildiği hakkında gelen malûmat mutad olarak iyi haber alan Atina mahfillerinde alâka uyandırmıştır.

Bu mahfillerde beyan edildiğine göre, bu değişiklikler sebebiyet verilmeksizin Yugoslavyaya karşı yapılacak her hangi bir tecavüze mukavemet lehinde olanların ordu başına getirilmesine doğru olan temayülü göstermektedir.

Duvr boğazında şiddetli bir topçu düellosu

İstilâ limanlarında mühim infilâklar oldu

Londra 18 (A.A.) — Dün Duvr boğazında İngiliz ve Fransız sahillerindeki uzun menzilli bataryalar arasında şiddetli bir ateş düellosu vuku bulmuştur. İnfilâklar İngiliz sahillerindeki evleri sarsmıştır. Düello İngiliz tayyarelerinin Fransız sahilindeki istilâ limanlarına yapmış oldukları büyük bir taarruzu takib etmiştir. Bu taarruz esnasında vuku bulan şiddetli infilâklar Fransız sahilini Dünkerkten Le Havre'e kadar aydınlatmıştır. Bu taarruzdan sonra Alman bataryaları İngiltere sahiline salvolar yağdırmağa başlamıştır. İngiliz topları mukabelede bulunmuştur. Bombardıman bir saatten fazla sürmüştür.

Pittsburg'ta üçüncü infilâk

Pittsburg 18 (A.A.) — Bu gün Pittsburg civarındaki «American Cyandide And Chemical» korporasyonu fabrikalarında bir infilâk vuku bulmuştur. Hasarın derecesi henüz meçhuldür. Bu infilâk bir hafta zarfında vuku bulan üçüncü infilâktır.

Benzin tahdidi

Hususî otomobillere bugünden itibaren benzin verilmiyecek

Ankaradan verilen haberlere göre, benzin tahdidatına aid Koordinasyon heyeti kararı Vekiller Heyetince tasvib ve yüksek tasdika arzedilmiştir. Bu kararın yüksek tasdika iktiran ederek bugünkü Resmî Gazetede neşri ve meriyete girmesi kuvvetle muhtemel görülmektedir. Karara göre bu günden sonra hususî otomobillere benzin verilmiyeceği söylenmektedir.

Öğrenildiğine göre, taksi plâkası almak üzere otomobil sahibleri tarafından yapılacak müracaatler is'af edilmiyecektir.

Deniz Harb okulunda bu sabah yapılan merasim tafsilâtı

Heybeliada Deniz Harb okulunun kuruluşunun 164 üncü yıldönümü bu sabah büyük merasimle kutlanmıştır. Merasime mekteb bahçesindeki Atatürk büstüne bir çelenk konularak başlanmış ve Ebedî Şefin manevî huzurunda bir dakika ihtiram sükûtunu müteakıb talebelerin söylediği İstiklâl marşile mekteb bahçesindeki direğe bayrak çekilmiştir. Bundan sonra mekteb müdürü yarbay Zeki Işın tarafından bir nutuk söylenmiştir. Müdür, mektebin ilk bânisi Âli Hasan Paşanın hatırasını taziz etmiş ve o zamandanberi Türk bahriyesinin geçirdiği tekâmül hakkında izahat verdikten sonra davetlilere teşekkür ederek sözünü bitirmiştir.

Bunu müteakib mektebin en eski mezunlarından Hasan Rüştü kaptana mektebin yeni inşasından sonra alacağı şekli gösteren bir maket hediye edilmiştir. Hasan Rüştü Kaptan 1292 senesinde mektebden mezun olmuş, 85 yaşında bir bahriye mütekaididir.

Bundan sonra Hasan Rüştü Kaptan söz almış, meslek arkadaşlarile genc talebeye muvaffakiyetler temenni etmiştir.

Daha sonra mektebin eski yoklama defteri açılmış, diğer mütekaidler numara sıralarile çağırılmışlar ve alkışlar arasında defteri imza etmişlerdir. Öğleden sonra merasime devam edilecek, denize 165 inci bakla atıldıktan sonra, talebe tarafından İstiklâl piyesi temsil ve spor gösterileri yapılacaktır.

Fransada

Daladier, Blum ve Gamelin tevkif edildiler

Bunlar vazifeye ihanet suçile maznun tutuluyorlar

Paris 18 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Blum ve Daladier ile General Gamelin haklarında da eski Hava Nazırı Guy la Chambre gibi tevkif müzekkeresi keşilmiş ve Bourassol tevkifhanesine konulmuşlardır.

Bunlar, gerek millî müdafaa hazırlığını ihmal etmek, gerekse bu hazırlığı memleketin esas menfaatlerine aykırı siyaset veya kararlarla bilvasıta tehlikeye düşürmek suretile vazifelerine ihanet suçu ile suçlandırılmaktadırlar.

Keza Fransanın harbe girişinin kanunu esasî hükümlerine muhalif olup olmadığı da araştırılmaktadır.

Malûm olduğu üzere kaçmış olan Cot hakkında eylûl ayında tevkif müzekkeresi kesilmiştir.

Casusların muhakemesi Ankarada görülecek

Şehrimizde casusluk yapmakla zan altına alınanların muhakemelerine Ankarada bakılacağı haber verilmektedir. Bunları muhakeme edecek askerî mahkeme kurulmuştur. Yakında Ankarada hazırlanan bir binada vazifeye başlanacaktır.

Harbde yeni bir safha

Londra 18 (A.A.) — B. B. C.: İngiliz Nazırı Artur Greenwood dün irad etmiş olduğu bir nutukta ezcümle İngilterenin geçen hafta Almanya ve İtalyaya karşı elde ettiği muvaffakiyetlerin harbde yeni bir safha açmış olduğunu söylemiştir.

Tokyo - Bangkok hava postaları

Tokio 18 (A.A.) — Domei Japon ajansının bildirdiğine göre, kânunusaniden itibaren «Japon hava ticaret kumpanyası» Tokio ile Bangkok arasında haftada iki defa gidiş dönüş servisi yapacaktır Şimdi bu hatta haftada bir tayyare işlemektedir. Bu hat üzerinde yolcu miktarı arttığından seferlerin arttırılmasına lüzum görülmüştür.

Hindistanda bir tevkif

Ahmedabad 18 (A.A.)— Hind ittihadı kongresinin parlamento grupu reisi Vallabhai Patel dün müdafaa kanunları mucibince tevkif edilmiştir.

Askerî Vaziyet

Mihverin yeni plânı

Amerika Bahriye Nazırı Knox'un yakında mihver ordularının Cebelüttarığa bir hücumlarının ve bunda muvaffak olurlarsa Afrika dahilinde cenuba doğru harekete devamlarının muhtemel olduğuna diar olan beyanatına rağmen, geçirdiği çok kanlı ve çok ezici bir dahilî harbin derin yaralarını tedavi edebilmiş olmaktan henüz çok uzak bulunan İspanyanın mihver devletleri safında fiilî bir harekete geçmek istiyeceği şüphelidir.

M. Knox'un işaret ettiği böyle bir hareket, gerçi mihver devletleri için nazarî olarak büyük faydalar ve neticeler temin edecek mahiyettedir. Zira mihver devletlerinin orduları Cebelüttarığı ve onu müteakib Afrika sahilindeki Tancayı alarak İngiliz donanmasının tesirini bertaraf edebilirler ve Septe boğazını, yani Akdenizin garb kapısını

[Arkası sahife 3 sütun 2 de]

Mısırda

Yeni Başvekil bugün bir nutuk söyliyecek

Kabineye yeni dört nazır alındı

Kahire 18 (A.A.) — Yeni Mısır kabinesi cumartesi günü toplanarak yeni Başvekil Hüseyin Sırrı Paşanın bu gün bir nutuk irad ederek kabinesinin haricî siyasetini tayin edeceğini bildiren bir tebliğ neşretmiştir.

Tebliğde, Mısırın istiklâlini ve arazi tamamiyetini muhafaza etmek azminde olduğuna işaret edilmiştir.

Yeni kabinede bazı tadilât yapılmıştır. Birisi serbest partiye mensub ve üçü müstakil 4 yeni nazır tayin edilmiştir. Başvekil Hüseyin Sırrı Paşa hiç bir partiye mensub değildir. Daima müstakil kalmıştır. İngilterenin büyük bir dostudur. Yorulmaz çalışmasile temayüz etmiştir.

İaşe Umum Müdürlüğü etrafındaki hazırlıklar

Ticaret Vekili hazırlıkların yakında bitirileceğini söyledi

Ticaret Vekili Nazmi Topçoğlu, dün akşam Ankaraya hareketinden evvel, yeni kurulacak olan İaşe umum müdürlüğü hakkında sorulan bir suale şu cevabı vermiştir:

«— Memleketin gıda maddelerine aid bütün işlerini tanzim ve kontrol etmek maksadile Başvekâlete bağlı bir İaşe umum müdürlüğü teşkili etrafında çalışılmaktadır. Bu çalışmalar yakında tekemmül etmiş olacaktır.»

Dünkü spor hareketleri

Dün muhtelif ve canlı spor hareketleri olmuştur. Sipahi Ocağında atlı mânia müsabakaları yapılmıştır. Bütün spor haberlerinin tafsilâtını üçüncü sahifemizde bulacaksınız.

Verem mücadelesine hız verilmelidir

Üç büyük verem paviyonunun kurulması harb yüzünden maalesef geri kaldı

Avrupa harbinin doğurduğu zaruretler neticesinde Avrupada verem hastalığının tekrar tehlikeli bir surette tezayüd etmeğe başladığını, bu sebeble memleketimizde şimdiden geniş bir verem mücadele teşkilâtının kurulmasına lüzum olduğunu dün yazmıştık. Dün bu hususta kendisile görüştüğümüz İstanbul Vilâyeti Sıhhat müdürü doktor Ali Rıza da bize şunları söylemiştir.

«— Memlekette geniş bir verem mücadele teşkilâtının kurulmasını hükûmetimiz ilk plnâda olarak gözönünde bulundurmaktadır. Bugünkü buhranlı ve karışık günler geçtikten sonra geniş mikyasta faaliyete geçilebileceği muhakkaktır. Harbden evvel Heybeli sanatoryomunda 200, Haydarpaşa Nümune hastanesinde 100 ve İzmirde gene 100 yataklı büyük bir verem paviyonu inşa edilmesi mukarrerdi. Bunun için bütün plânlar ve tahsisat hazır bulunduğu ve hatta münakasaya bile çıkarıldığı bir zamanda harb yüzünden malzeme temin edilemediği için geri kalmıştır. Bu malzemenin teminine çalışılmaktadır. İmkân hasıl olduğu takdirde inşaata derhal başlanacaktır.

Bugünkü vaziyette hastalıkla mücadele edecek dispanserlere ihtiyacımız olduğu muhakkaktır.

— İstanbulda verem artıyor mu?

— Bunun için kat'î bir şey söylenemez ve kat'î bir rakam da verilemez. Çünkü vilâyetimizdeki veremlilerden bir çoğunu diğer vilâyetlerde kat'î olarak tedavi edilemiyerek İstanbula gelenler teşkil eder. Biz bunlardan bazılarını sanatoryomlara yatırıyoruz. Bazıları da memleketlerine dönüyorlar. Yalnız şunu söyliyebilirim ki mücadele her yıl daha ziyade artıyor ve daha esaslı bir şekilde devam ediyor. Birçok hastane ve sanatoryomlarda bu hastalık için daha ziyade yatak temin edilmekte ve bu miktar seneden seneye artmaktadır.

— Çocuklara tatbik edilen verem aşısı mecburî tutulamaz mı?

— Bu aşı imal edildikten on gün zarfında kullanılmsı icab eden bir formüldür. Ve Sıhhat Vekâleti lâboratuarlarında ihzar edilmektedir. Verem üzerinde oldukça iyi bir muafiyet temin eden bu aşıyı çocuklarına tatbik etmek istiyenler çocuk doğmadan dört beş gün evvel bize müracaat ettikleri takdirde biz de Vekâlete bildiriyoruz. Vekâlet aşıyı en kısa bir zamanda göndermektedir. Memlekette mecburî olarak kullanılması için herhalde geniş bir teşkilâta ihtiyac vardır. Büyük şehirlerimizde tatbik edilirse faydalı olacağı kanaatindeyim.»

ŞEHİR ve MEMLEKET HABERLERİ

Karaköy meydanının tanzimi

Prost'un hazırladığı büyük plânın esasları

Şehircilik mütehassısı M. Prost tarafından şehrin bellibaşlı, sekiz meydanının plânları yapılarak tasdık edilmek üzere Şehir Meclisine verildiğini yazmıştık. Mütehassıs bunlardan bazıları için müteaddid plânlar hazırlıyarak birisinin tercih hakkını Şehir Meclisile Nafıa Veklâtine bırakmıştır.

Plânların içinde en mühimmi Karaköye aid olanıdır. Yeni plânda iktısadî cihetten ehemmiyetli olan Karaköy - Azapkabı ve Karaköy - Tophane sahaları gözönünde bulundurulmuştur.

Bu plâna nazaran Karaköyde büyük ve mustatil şekilde bir meydan vücude getirilmektedir. Bu meydanda yalnız Ziraat Bankası seyrü sefer noktasından bir merkez teşkil edilmek üzere ipka edilecek ve meydanın şimdiki şekline göre sağlı, sollu istimlâk edilerek genişletilecek, Domuz sokağının bulunduğu ada, Voyvoda caddesinden itibaren Tünelin yanındaki sokağa kadar kaldırılacaktır. Bu suretle açılacak meydan Yüksekkaldırımın eteklerine kadar geldikten sonra Yüksekkaldırımı kucaklıyan iki yol açılacaktır. Bunlardan soldaki Bankalar caddesi bazı tadilâtla ipka edilecektir.

Sağdaki ise, yavaş yavaş kavis çizip Tophaneye ve Taksime doğru uzanacaktır.

Mütehassıs, Karaköy meydanının plânının tanziminde bilhassa liman sahasının tanzimine ve bu sahanın Beyoğlu ve İstanbulla muvasalasının teminine ehemmiyet vermiştir. Asıl limanda da biri yolcu ve biri eşya için olmak üzere iki serbest meydan vücude getirilmekte, Yolcu salonu ile Taksim meydanı arasında müstakim ve müstakil bir seyrüsefer tesis edilmektedir.

KISA HABERLER

İktısad

★ **TİCARET VEKİLİ** — Şehrimizde bulunan Tjicaret Vekili Nazmi Topçoğlu Ankaraya gitmiştir.

★ **OTOMOBİL LÂSTİĞİ** — Fiatları murakabe komisyonu bugün toplanarak otomobil lâstiklerinin fiatını tespit edecektir.

★ **İSVİÇRE İLE TİCARETİMİZ** — Bugünlerde İsviçreden bir ticaret heyeti beklenmektedir.

★ **KOZLU KÖMÜR ŞİRKETİ** — Eti Bank, Kozlu kömür şirketini satın alacaktır.

★ **İNHİSARLAR VARİDATI** — İnhisarların bu seneki varidatı 45 milyon lirayı geçecektir.

★ **SUDKOSTİK FİATLARI** — Son günlerde sudkostik fiatları arttığı için, sabun fiatları da pahalılaşmıştır.

★ **İZMİR LİMANININ İHRACATI** — İkinciteşrin ayının ilk on beş günü içinde muhtelif memleketlere İzmirden 497,437 liralık ihracat yapılmıştır.

Müteferrik

★ **FOTOĞRAF SERGİSİ** — Beyoğlu Halkevindeki amatörlere mahsus fotoğraf sergisi, birincikânuna kadar açık bulunacaktır.

★ **MEMURLARIN İMTİHANI** — Barem kanununa göre memurların yabancı dil imtihanları bu ayın 18 inde, Ankarada, Dil ve Tarih fakültesinde yapılacaktır.

★ **PARTİ KONGRELERİ** — Cumhuriyet Halk Partisi Eyüb kazası kongresi dün toplanmıştır.

★ **EMNİYET UMUM MÜDÜRÜ** — Şehrimizde bulunan Emniyet İşleri Umum müdürü Ali Rıza dün akşam Ankaraya gitmiştir.

★ **HAVUZDA BOĞULDU** — Beşiktaşta 9 yaşlarında bir çocuk iki metre derinliğindeki havuza düşerek boğulmuştur.

★ **BELEDİYE CEZALARI** — Dün yapılan teftişler neticesinde Beşiktaşta iki, Fındıklıda altı esnafa, muhtelif semtlerde 19 şoföre ceza verilmiştir.

★ **BİR KAPTANIN TEVKİFİ** — Motörile bir sandala çarparak, Ahmed isminde birinin ölümüne sebebiyet veren Sinob motörü kaptanı Hasan tevkif edilmiştir.

Sanayi Birliğinde bu sabah yapılan toplantı

Konserve, nebatî yağ fabrikaları teneke bulamadıklarından şikâyetçi..

Bu sabah konserve, nebatî yağ fabrikatorları, Millî Sanayi Birliğinde toplanarak, teneke ihtiyacı hakkında görüşmüşlerdir Bu görüşmelerde Mıntaka Ticaret müdürlüğünün, konserve, nebatî yağ fabrikalarına teneke vermediğinden şikâyet edilmiştir. Bundan başka glikoz, bisküi fabrikaları da ayni şikâyette bulunmaktadır. Mıntaka Ticaret müdürlüğü bu şikâyetleri tetkik ederek, yakında, muhtelif memleketlerden bol miktarda teneke geleceğini, o zaman konserve, nebatî yağ fabrikalarının ihtiyacının temin edileceğini alâkadarlara bildirmiştir.

Son hafta içinde gelen 20 bin sandık levha halindeki tenekler, daha ziyade petrol kumpanyalarına verilmiştir. Esasen en ziyade teneke ıhtiyacı da petrol kumpanyaları tarafından hissedilmekte idi.

Bir kamyon devrildi, bir kişi yaralandı

Taksim kazinosunun arkasında toprak nakletmekte olan 4116 numaralı kamyon kazinonun arkasındaki bir toprak seddinde dururken toprağın kaymasile devrilmiştir. Seddin altında duran Hasan adında bir amele ayağı kamyonun altında kalarak ehemmiyetli surette yaralanmış, Beyoğlu Belediye hastanesine kaldırılmıştır. Kaza hakkında tahkikat yapılmaktadır.

TRAMVAY KAZASI — Evvelki gece saat yirmi buçukta Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Tokatlıyan oteli önünde bir kaza olmuş, 806 numaralı hususî bir otomobil, iki taraftan gelmekte olan 129 ve 145 numaralı tramvay arabalarının arasından geçmek isterken tramvayın sadmesile arka kısmı parçalnmıştır. Bu arada, yolculardan biri de düşerek hafif yaralanmış, kaza, burada seyrüseferin bir saat kadar kesilmesine sebeb olmuştur.

TRAMVAYDA BAŞI YARALANDI — Nesim adında birisi Eminönü - Bebek tramvayının arka sahanlığında ayakta dururken tramvay bir dönemecde şiddetle sarsılmış, Nesim başını kapıya şiddetle çarpmış, kırılan cam, başını bir kaç yerinden, tehlikeli bir surette yaralamıştır. Yaralı, baygın bir halde Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, tahkikata başlanmıştır.

Beyoğlu San'at okulunun askerlerimize hediyesi

Beyoğlu Kız San'at okulunda 1800 talebe, kahraman askerlerimize kışlık hediyeler yapmak için hazırlıklar yapmaktaydılar, şimdiye kadar hazırlanan 200 parça, bir iki güne kadar Halkevine teslim edilecektir.

Yunan Salibiahmeri için konferans

Saray sinemasında, Yunan salibiahmeri menfaatine bir konferans verilecektir. Bu konferansta Yunan medeniyeti izah edilecektir.

Bir bahçıvan karısını dövdü, dokuz liraya mahkûm oldu

Topkapıda, bahçıvanlık eden Yani, karısını dövdüğü için dokuz lira para cezasına mahkûm olmuştur. Kadın, muhakemede, kocasının kendisini geçindiremediğini, bu yüzden sokağa çıkmağa mecbur olduğunu sötlemişir. Bahçıvan Yani de, karısının kendisine itaat etmediğini iddia etmiştir. Mahkeme, neticede bahçıvana para cezası vermiş ve bu ceza da tecil edilmiştir.

Hikâye — Şeyh

Yazan: Ali Enver Toksoy

Şeyhe olan borclarını ödeyebilmek kaygısı, onu günlerce üzdü. Yağmurların pek az düşmesi, o yıl aldığı ürünü hiçe indirmişti. Halbuki, şeyh, yıllığını, ekin olsun, olmasın istiyordu. İki altını getirip «Bu senin hakkın» demezse kendi topraklarına bir daha tohum atamaz, bütün malının şeyhin adamları tarafından göz göre göre götürüldüğünü, ister istemez seyreder, üstelik bir de dayak yerdi.

Ne canavar bir herifti bu şeyh? Bir yıl evvel dul Fatma kadını «Neye iki altını getirmedin» diye ölümlük yapmıştı. Dul Fatma kadın altındaki yatağı satarak iki altını vermekle kalmadı. Damının keçesiz toprakları üstünde söğen yaralarından kıvrana kıvrana yirmi gün içinde can verip gitti.

Bunu bilen Tekkulak, adeta yataklık olmuştu. Başbelâsı herife iki altını ödeme zamanına sekiz gün vardı. Sekiz gün vardı amma, Tekkulağın ne şimdi, ne de sekiz gün sonra bu iki altını bulabilecek hali yoktu. Bu doymak bilmiyene vermekten bir şey artmıyordu ki, kesesinden yahud sandığından çıkarıp da veriversin.

Bir çift öküzünden başka malı da yoktu. Bunlardan birisini satarsa öbür yıl aç kalırdı. Sekiz dönümlük kötü tarlasını ne ile sürecekti sonra? Başlarına şeyh diye geçen sarıklı mendebur mu gelip sürecekti o kötü tarlayı? «Nasılsın» bile demezdi hani. İster öl, ister yan, istersen ateşte kavrul. Ne yapacaktı? Sekiz gün sonra bile bile dayak altında ölmektense öküzlerden birisini satarak Allahının büyüklüğüne sığınmaktan başka çare yoktu. Şeyhin Allahı Tekkulağın da Allahı idi. Onu da düşünürdü elbet.

★

On yaşındaki oğlu Dursunla yola koyuldular. Aklı, karalı yavuz öküzünün ipi elinde ve arkasında oğlu, hiç konuşmadan bir teviye yol alıyorlardı.

Kasabaya sekiz saatte gelmişlerdi. Eziyete alışmış ve zaten beşyüz çeşid eziyetin saçlarını daha kırkında ağarttığı Tekkulak, en ziyade oğluna acıyordu. Bu çocuk sekiz saat yol aldı, diye. Fakat, Dursun, birlikte götürmesi için babasına çok yalvarmıştı. Kasaba denilen yeri o da görmek istiyordu.

Çığırtkanın eline geçen karalı, aklı yavuz öküz bütün pazarda gezdirildi. Üç aşağı, beş yukarı derken bir özge köylünün verdiği üç altına satıldı.

Geldikleri yoldan dönüyorlardı. Tekkulak, gönülsüzün vergisi sağlandığı için seviniyor, Dursun, bu paradan babasının alıverdiği bir ak somunu kemire kemire yürüyordu.

Yolu yarılayan bir su başına gelmişlerdi. Arkadan bir kağnının gelmekte olduğunu gördüler. Yanlarına yaklaştı. Palabıyıklı bir adamdı kağnıcı. Yolu bir saat öteden ayrılacakmış. Yorgunluklarına acıdığı Tekkulak ve oğlunu kağnısına aldı.

Dereden, tepeden konuşurlarken Tekkulağın aklı, karalı yavuz öküzünü üç altına sattığını kağnıcı da öğrendi.

Üç altını duyan kağnıcının gözlerinde bir ateş yanar gibi oldu. Karardı gönlü. Az daha gittiler. Bir dönemecin başına geldiler; dönecekledi neredeyse. Keskin bir ışıltı görüldü. Apak bir bıçak. Ve kağnıcının kirli kuşağının ortasındaki kınından ayrılıp Tekkulağın bağrına saplanan bu bıçak daha bir iki ışıltı çıkardı.

Dursun kağnıdan nasıl fırlamıştı? O gizli kaldı. Koşuyordu şimdi. Babasının üzerine çöken kıpkızıl kan rengi ona bilmediği korkuyu vermişti. Yıldırımla çarpılmış bir deli çocuk gibi koşuyordu.

— Baba, babacığım, babamı öldürdü, o palabıyıklı...

Onun körpe dudaklarından bir inilti şeklinde çıkan bu sözlere çalı ve yaprak hışıltılarından başka ses veren yoktu.

Karanlığa yakın bir köye geldi. İlk açık kapıdan giriverdi içeriye:

— Anacığım, beni sakla, babamı öldüren beni de öldürecek...

Temiz yürekli köy kadını acıdı yavruya. Hazır çorbadan ona da zorla bir iki kaşık içirdi. Sonra, bir sonbahar yaprağı gibi titremiş ve solmuş yavruyu kendi çocuğunun sağına ve bir eski döşeğe bırakarak üstlerini örttü.

Dışarıda bir kağnı sesi duyuldu. Yaşlı köy kadını koşarak geleni karşıladı. O, «Bir çocuk, babası öldürülen bir çocuk yatıyor bizimkisile» dedikçe, palabıyıklı kağnıcı «Hele yemin et, doğru mu?» diye sıkıştırıyordu kadını.

Kağnıcının gözlerinin içi kan doldu; bir çanağa döndü. Seyrek saçları yolundaki çalı ve dikenleri andırır şekilde serteldi. Yolu yarılayan su başından sonra geldikleri ve neredeyse dönecekleri uğursuz dönemeçte olduğu gibi gene gönlü bulanmış, taşa benziyordu. Dursunun sağdaki döşekte yattığını öğrenince karısına «Ver şu baltayı» dedi.

Cehennem gözlü, yüreksiz kağnıcı elindeki baltayı bir yanı görülmiyen suçsuz yavruya indirdi.

Fışkıran kanlar öldürüleni zor seçtirtti: Bu, kağnıcının kendi çocuğu idi!

Dursun, hiç uyumamış ve kağnı gıcırtısını duymuştu. Bir kuduz köpekten ayrılacak tek yeri bulunmıyan canavarın kendi canına da kıyacağını anladığı için odanın, zor sığdığı penceresinden fırlayınca kaçmıştı, yavrucağız.

Koşuyordu, şimdi. Arkasından tutacaklar ve babasına yapıldığı gibi bağrına bir hançer sokacaklarmış gibi korkusundan bir yöne bakınmadan ve cansız ayaklarını nasıl sürüklediğini belki duymadan, bir teviye kaçıyordu.

— Beni kurtarın, babamı, işte, şu köydeki palabıyıklı kağnıcı öldürdü...

Hayat pahalılığı için tedbirler

[Baş tarafı 1 inci sahifede] duğuna göre bu iki hacim üzerine yapılacak tesirler vasıtasile fiata da tesir edilebilir.

Bu sahada alınabilecek toptan tedbirleri ve memul neticelerini tetkik edelim:

Fiatları düşürmek için taleb hacmi sabit tutularak arzı çoğaltmak lâzımdır. Bu hususun temini için millî istihsal ve yabancı mal ithalâtı genişletilmelidir. Bu sahada alınacak tedbirler yavaş ve geç netice verirler.

Fiatları düşürmek için arz hacmi sabit tutularak taleb hacmini daraltmak da mümkündür.

Birkaç gündür yaptığımız neşriyatta bilhassa bu noktalara temas etmiş ve halkın mallara hücumla taleb hacmini çoğaltmamasının ve bilâkis fazla tasarrufa gayret etmesinin bizzat kendi menfaati olduğunu tekrar etmişlik.

Piyasa serbest bırakılırsa fiatlar yükseldikçe taleb hacmi kendiliğinden daralır. Fakat bu usulün mahzuru, fakir ve orta sınıf halk tabakasının zarurî ihtiyaclarını karşılayacak malları çok yüksek fiatlarla alması, dolayısile ezilmesidir.

Piyasaya devlet müdahale ederse o zaman halkın istihlâk yani taleb miktarı âmme makamları tarafından tahdid olunur. Piyasada taleb azaldığı için fiatlar bir miktar düşer veya hiç olmazsa yükselmez.

Daima tavsiye ettiğimiz gibi halk fazla istihlâk ve lüzumsuz mal idharından kendi ihtiyarile vazgeçmediği takdirde, ileride yüksek fiatların fakir halkı ezmemesi için devletin istihlâki tahdid yoluna gitmesi ihtimali mevcuddur, hatta bu husus lüzumludur.

Ticaret Vekilinin sözleri

Diğer taraftan Ticaret Vekili Nazmi Topçoğlu da dün verdiği yeni bir beyanatında ayni noktaya ehemmıyetle temas etmiştir. Vekil diyor ki:

«— Bugün memleketimizin dahilî ve haricî ticareti, umumî vaziyetin bütün güçlüklerine rağmen harbden evvelki kadar iyidir. Bunu elimizdeki istatistiklere göre söylemiş bulunuyorum. Harbden evvelki seneler herhangi bir madde üzerinde haricden ne miktar ithalât yapıyorsak şu bir senelik buhranlı günlerde de bu maddeler üzerinde ayni miktarda mal getirebildiğimizi söyliyebilirim. Fakat buna rağmen harbin bu bir senelik zamanını dahilî piyasamızda bir çok buhranlarla geçirmiş bulunuyoruz. Fakat bu buhranlar yersiz ve tamamen sun'idir. Buna misal olarak söyliyebilirim ki, halkın boşuna heyecan ve telâşı yüzünden bir çok maddeler üzerindeki istihlâkimiz nispet kabul etmiyecek derecede fazlalaşmıştır. Herhangi bir madde, sanki bir daha bulunmıyacakmış gibi kapışılmıştır. Bir ihtiyacı olan, fiata dahi bakmadan mal almış, halkın bu vaziyetinden de satıcılar azamî surette istifade ederek memlekette yoktan yere buhran ve ihtikâra meydan verilmiştir.

Meselâ harbden evvel senelik kahve istihlâkimiz 70-80 bin çuval arasındayken, bir müddet evvel 4-5 aylık ihtiyacımızı karşılayacak nispette Brezilyadan getirdiğimiz 25 bin çuval kahve bir buçuk ay içinde ortadan yok olmuştur. Bu vaziyet bütün maddeler üzerinde böyledir. Vatandaşlarımızda yersiz bir telâş ve heyecan vardır. Bu yolda müteessir olunulacak cihet, diğer vatandaşlarımıza öğüd vermesi lâzım gelen en münevver kimselerimizin bu yolda diğerlerinden çok ileri gittiği ve altı aylık ve belki de bir senelik bütün ihtiyacını depo etmek gafletinde bulunduğudur.

Bir günlük yerine bir aylık ihtiyacını birden tedarike kalkan vatandaş bilmelidir ki, bir çok yurddaşlarının hissesini almakta ve onların herhangi bir maddeden mahrum kalmasına çalışmış olmaktadır. Vatandaşların bu şekilde hareketi satıcıları da tahrik ederek onlara ihtikâr yapmak fırsatını vermektedir.

Yokluk olmıyacaktır

Vatandaşlarıma kat'iyetle söyliyeyim ki, memleketimiz herhangi bir maddenin yokluğunu çekmiyecektir. Geçen sene ayni şeyi söylediğimiz zaman bazı kimseler inanmamışlardı. Fakat dünyanın buhranlı vaziyetine rağmen geçen bir sene sözlerimizin doğruluğunu göstermiştir. Bu bir sene zarfında her madde eskisi gibi haricden temin edilmiş ve memleket hiçbir zaman hakikî bir sıkıntı içinde kalmamıştır.»

Millî Müdafaa Vekili şehrimizde

Millî Müdafaa Vekili Saffet Arıkan, dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

HER GÜN BİR MESELE

Tramvay arabalarındaki izdihamın önüne nasıl geçebiliriz? Fikrine müracaat ettiğimiz bir zat diyor ki: «Tramvay istasyonlarının miktarı fazladır. Tahdid etmeliyiz, öyle olunca kısa mesafelerde yolcular yürümeğe mecbur kalırlar»

Tramvay idaresi, tramvay arabalarındaki izdihamın önüne geçmek için şu çareyi buldu: İkinci mevki arabaların orta yerindeki sağ ve sol kanapelerden birkaç tanesini kaldırdı ve yahud bütün kanapeleri tek yaptı. Acaba bu usul tatbik edildikten sonra tramvay arabalarndaki izdihamın önüne geçilebildi mi? Bunun için ne yapmalı? Hangi çarelere başvurmalı? Bu mesele hakkında, malûmatına müracaat ettiğimiz bir zat şu fikri ileri sürüyor:

«— İzdihamın önüne geçmek için, tramvay arabalarının kanapelerini tek yapmak, yahud orta yerindeki kanapeleri kaldırmak kâfi değildir. Hatta bütün kanapeleri kaldırsak gene fayda vermez, bu sefer yolcular ayakta kalmak suretlie büsbütün rahatsız olurlar.

O halde çare nedir? Yegâne çare. istasyonların adedini tahdid etmektir. Vaktile bu mesele hatıra gelmiş, belediyede hiç bir sebebi olmadan bazı doktorlar da bu komisyona alınmıştı, doktorların seyrü sefer işlerine aid bir komisyondaki rolü bir türlü anlaşılamamıştır. Her ne ise, bu ayrı bir mesele..

Bu komisyon aylarca toplantı yaptıktan sonra, Surpagob mezarlığının önündeki istasyonu ilga etti. Diğer istasyonlar yerinde kaldı. Halbuki istasyonlar çoktur. Adım başında tramvay bekleme yeri yapılmıştır. Bu istasyonların çokluğunda mahzurlar şunlardır:

1 — Tramvay arabaları, ikide bir bekleme yerlerinde durmağa ve gene bekleme yerinden hareket etmeğe mecbur olduğu için fazla enerji sarfetmektedir. Bu yüzden arabalar yıpranmaktadır. Halbuki bu zamanda arabaların yıpranma cihetine azamî derecede ehemmiyet vermemiz lâzımdır.

2 — Bekleme yerleri çok olduğu için, tramvaylara daha fazla yolcu binmektedir. Halbuki bekleme yerlerinin arasında uzun fasılalar olsa, bazı yolcular da yürümeğe mecbur kalacaklardır. Eski şirket, tramvayı doldurmak için ,bekleme yerlerinin adedini artırmıştı. Halbuki, bugünkü şartlar altında arabaların miktarı azaldığı için, mevcud arabalar zaten dolmaktadır. Bu itibarla bekleme yerlerinin çokluğu yüzünden tramvay arabalarını daha fazla doldurmağa ne lüzum var?..

Adliye koridorlarında

Seni seviyorum, diye kandırmış. Sonra altınları alıp kaçmış!

Davacı elli yaşının otuzundan fazlasını sefahat ve içki âlemlerinde geçirmiş olmalı ki, gözlerinin etrafı siyahlaşmış, siması iğrenc bir hal almıştı. Kadın kıyafetinde bir erkeğe benziyordu. Hâkim, kendisine söz verdiği zaman yanındaki suçlu sandalyesinde oturan genci bir kaç saniye süzdü. Sonra samiini hayrette bırakacak kadar kalın ve yüzü kadar iğrenc bir sesle anlatmağa başladı:

— Bu namussuz herif, dedi, son günlerde benim eve devam etmeğe...

Hâkim onun sözünü kesti ve:

— Dikkat et, dedi. Burası mahkemedir. Terbiyeni takınmazsan seni şimdi dışarı attırırım.

O sanki büyük bir iltifat görmüş gibi iri, çürük dişlerini göstererek gülümsedikten sonra:

— Bu efendi, dedi, son günlerde benim Zibadaki evime devam etmeğe ve bana âşık olduğunu yana yakıla anlatmağa başladı. Ne bileyim, gençlik bu, kandım. Bir kaç gün çok iyi vakit geçirdik. Nihayet o gün sinemaya götüreceğim, diye beni kandırdı. Ve evden çıkardı. Vakit daha erken olduğu için bir otomobille Hürriyet tepesine gittik. O bana «Bak mehtab ne güzel, otomobili gönderelim de seninle şu çamların altında biraz sevişelim. Sonra başka bir otomobille döneriz» diyerek şoförün hesabını gördü. Fakat tam otomobil gözden kaybolur olmaz, belinden büyük bir bıçak çıkardı ve «Sesini çıkarırsan seni boğazlarım» diyerek üzerime atıldı. Etrafta hiç kimseler yoktu. Bağırmak, genc yaşımda ölmek demekti. Tabiî gık bile diyemedim. O boğazımdaki 8 beşibirlik ile kolumdaki altın bilezikleri aldıktan sonra kaçtı gitti. Ne yapacağımı bilmiyerek şaşkın şaşkın orada dolaşırken jandarma devriyeleri geldiler. Vaziyeti onlara anlattım.

Durdu, geniş bir göğüs geçirdikten sonra ilâve etti:

— Düşünün reis bey, ben on sene umumhanelerde çalıştım ve yirmi senedenberi de mamalık yapıyorum. Bütün bu müddet zarfında biriktirdiğim altınlarımı bu adam elimden zorla aldı. Bana geri vermesini istiyorum.

Hâkim maznuna ne diyeceğini sordu. O pişkin bir vaziyetle:

— Cezama razıyım, fakat yakalanıncaya kadar altınları çoktan yedim, dedi.

Mahkeme karar için dosyanın tetkikine ve suçlunun tevkifine karar verdi.

ERMAN

PİYASA

Vaktile dışarıdan un alırdık, şimdi Finlandiyaya bile yiyecek satıyoruz

Harb, Avrupa ile Asya ve Amerika arasındaki ticarî münasebetleri felce uğratmıştır. Bundan en ziyade müteessir olan Almanya ve Almanya işgali altındaki memleketlerdir. Fakat Finlandiya bu tarzda bir işgal hareketine maruz kalmadığı halde, Amerika ile münasebetlerini kaybetmiştir. Halbuki harbden evvel Finlandiyanın en fazla iktısadî münasebetleri olduğu memleket Birleşik Amerika idi. Hatta bu münasebetlerin tesirile Finlandiyada Amerikan sermayesi bir büyük bir rol almıştı. Bu münasebetlere misal olarak, Finlandiyanın muhtelif tarihlerde Amerikadan yaptığı istikrazları bile hatırlamak kâfidir.

Bütün bu münasebetler arasında Finlandiya yiyecek maddelerini bilhassa buğdayını Amerikadan almakta idi.

Fakat bu günkü şartlar altında, buna imkân yoktur. Çünkü hiç bir Amerikan vapuru, Baltık denizini geçerek Finlandiyaya buğday vermeğe cesaret edemez. Bu yüzden Finlandiya yiyecek maddelerini, hatta hayvan yemlerini bile başka memleketlerden tedarik etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Nitekim bir Fin ticaret heyeti, Balkan memleketlerinin merkezlerini dolaşarak birer ticaret anlaşması yapmağa teşebbüs etmiştir.

Fin heyetinin Ankarada yaptığı müzakereler müspet bir şekilde netice vermiştir. Şimdi heyet, Sofyada bulunmaktadır.

Heyet, her gittiği memlekette, ticaret anlaşması yapmak için, yiyecek maddesi de istemektedir. Ankarada yapılan ticaret anlaşmasına göre, Finlandiyaya ilk fırsatta zahire maddeleri verilecektir. Bu günkü şartlar altında, küsbe gibi hayvan yiyeceklerinin ihracına imkân görülmüştür.

Bu günkü yazımızdan, maksadımız harb ekonomisinin Finlandiyanın ticaretinde vücude getirdiği tahavvülleri anlatmak değildi. Bu vesile ile şunu hatırlatmak isteriz: Vaktile yiyecek ununu dışarıdan alan Türkiye, Cumhuriyet rejimi sayesinde, o kadar büyük bir iktısadî inkişaf göstermiştir ki, Finlandiyaya bile yiyecek maddeler satmağa imkân buluyor. Bu mukayese, bizim iktısaden ne kadar iyi bir vaziyette bulunduğumuza kâfi değil midir? — H. A.

Bugün petrol sevkiyatına başlandı

Bugündn itibraen Karadeniz mıntakasına 50 bin, iç Anadoluya da 40 bin teneke petrol sevkine başlanmıştır. Bu sevkiyattan sonra Anadolunun hiç bir tarafında petrol sıkıntısı kalmıyacaktır.

Halkevlerinde:

Beyoğlu Halkevinden:

Amatörlere mahsus resim ve fotoğraf sergisi, bu sene 1 birincikânun 940 tarihinde Evimizde açılacaktır. Sergiye iştirak etmek istiyen amatörlerin hemen Evimize müracaat ederek tafsilât almalarını ve eserlerini nihayet 1/12/940 tarihine kadar Evimize teslim eylemelerini rica ederiz.

Edebî roman — Tefrika numarası: 44

ANA - KIZ

Yazan: PERİDE CELÂL

Hıçkırır gibi bir ses çıkardı. Sustu. Ne söyleyecekti. Ne söylemek istiyordu. Kendisi de bunu bilmiyordu. Bir tek şey, kızı ile arasında müthiş bir şey geçmiş, tasavvur edilemiyecek bir felâketin vuku bulmuş olduğunu biliyordu. Orada, onun karşısında müthiş bir korku, kalbini yerinden oynatan bir heyecan içinde titriyor, ve işte facia dedikleri şey, bu olsa gerek, diye. düşünüyordu.

Aleve gelince, birdenbire dönmüş, kapıyı açmıştı. Rüzgâr, bulanık, akçıl, bir sabah başlangıcı hissini veren havada iri taneler halinde yağmakta olan karları savuruyordu. Bahçede ağaclar hazin çırpınışlarla sarsılıyor, rüzgârın uğultusu duyuluyordu. İçeri, Cananın üzerine doğru kar serpintileri gelmişti. Genc kadının geceliğinin ipek etekleri havada uçuşuyor, saçları çıplak omuzlarında sürünerek geriye doğru dağılıyordu. Kızının kapıdan çıkmak üzere olduğunu gördüğü zaman, tehlikeye atılan, ölüme giden bir insanı durdurmak ister gibi birdenbire ona doğru hücuma benziyen bir hareketle koştu. Kollarından tutarak kederden, korkudan boğulmuş bir sesle:

— Alev,, diye inledi. Merhamet et, bana acı Alev, nereye gidiyorsun? Kızım, Alevciğim!..

Fakat genc kız kolunu uzatmış ve çelik gibi kuvvetli parmaklarile onun omuzlarına sarılan ellerini çekmiş, üzerinden uzaklaştırmıştı. Değişmiş, kalın, garib bir sesle:

— Bana dokunma! diye mırıldandı. Kalırsam seni öldürebilirim. İğrenc bir şeymişin, müthiş bir şey!.. En düşkün fahişeler senden daha temizdirler. Çekil, çekil...

Ve dürüşt bir hareketle onu geriye doğru itti, yürüdü. Canan düşecek gibi sallandı ve müvazenesini güçlükle buldu. Kendini toplar toplamaz, kapıya doğru koştu, dışarı çıktı. Kızının karların arasında koşarak uzaklaştığını gördü. İleri atıldı, öyle çıplak, perişan ayakları, buz gibi soğuk, erimiş karlarla ıslak, çamurlu yollara gömülerek arkasından koştu. Fakat yetişemedi. Yalnız kızının uzaklaştığını, kırlara çıkan dar patikalardan birine saparak kaybolduğunu gördü. Rüzgârın uğultuları, ıslıkları arasında kaybolan bir sesle son defa:

— Alev!.. Alev!.. diye haykırdı.

Sonra ümidsiz, ne yapacağını şaşırmış, birdenbire boşalan hıçkırıklarla boğulur gibi ağlayarak döndü, eve yürüdü. Orada, kapının önünde bir gölge, koşarak kendisine doğru ilerledi. Bu Reşiddi. Genc kadını kucaklayarak içeri almıştı. Hayret ve endişe içinde onun çamurlu ayaklarına, birbirine karışmış saçlarına ve hıçkırdıkça çarpılan, garib bir sara içinde titreyen yüzüne bakarak:

— Bu ne hal? diye sordu. Ne oldu? Orada bahçede, bu soğukta?..

Devam edemedi. Canan bütün bu sözleri işitmemiş gibi elile yüzünü sıkarak, dudaklarını ısırarak kendini kaybetmiş bir insanın gayritabiî hareketlerile ağlamakta devam ediyordu. O zaman fevkalâde bir şeylerin geçmiş olduğunu hisseden genc adamın da gözlerine korku doldu. Onu, kendine getirmek, uyandırmak ister gibi kolunu tutarak sarstı. Fakat genc kadın bir ateşe dokunmuş gibi derhal çekilmiş. uzaklaşmıştı. Birdenbire hıçkırıkları kesilmiş ve gözleri büyümüş, yüzü bembeyaz:

— Gitti, diye mırıldanmıştı. Gitti, nereye, ne yapacak? Belki de kendini öldürür.

Bu sözü söyler söylemez boğuk bir çığlıkla ellerini yüzüne kapamıştı.

Reşid, meraktan çıldırmış bir halde:

— Kim? diyordu. Kimden bahsediyorsun? Nereye gitti?

Canan ellerini yüzünden çekti, ona baktı.

— O, dedi, Alev... Beni senin odandan çıkarken gördü, herşeyi biliyor anladın mı? Gitti, mâni olamadım, Müthiş bir şey bu!..

Reşid sarsıldı. Elini alnından geçirdi, gayriihtiyarî dudaklarından şu kelime döküldü:

— Felâket!.

Genc kadın, düşecek gibi sallanarak:

— Felâket!. diye. tekrar etti.

Ayakları soğuktan yarı donmuştu. Kendini, maddi, manevî bir işkence içinde hissediyor ve duymakta olduğu tahammülsüz acının kıvranmalarile düşecek gibi sallanıyordu.

Cananın bu halini Reşid gördü.. kendini toplamaya çalıştı. Fakat onun da dudakları kısılmış, gözlerine karanlık, keder ve korku dolmuştu. Genç kadına:

— Haydi sen odana git, dedi. Perişan bir halin var. Ben giyineceğim, onu aramaya çıkacağım.

Canan, mecalsiz, bitkin, itaat etti, yürüdü. Odasında, örtülerin arasında dişleri şiddetle birbirine vurarak sıtma nöbetine benzer bir titreme içinde tekrar ağlamaya başladı. Hep o sahneyi, karşılaştıkları ânı hayalinde tekrar ediyordu. Nereye gitti, diyordu. Nereye? Kendine bir fenalık yapmaya kalkarsa?.. Ölüm!..

O genc, güzel mevcudiyetin, kendi kanından, etinden olan ve şimdi her zamankinden daha büyük bir şiddetle sevmekte olduğu, taziz ettiği o sevgili vücudün yok olması!.. Bunu aklına getirmek istemiyor, fakat gene de bu korkunc ihtimali uzaklaştıramıyarak «Çıldıracağım.. çıldıracağım» diye müthiş ıstırablarla kıvranmaya başlıyordu.

Etraf iyice aydınlanmıştı... Ev halkını, bilhassa Servet Hanımı telâşa düşürmemesini, bir şey belli etmemesini tenbih eden Reşid, çoktan Alevi aramaya çıkmıştı.

Genc kadın, bütün o ıstırablar içinde, «Bulsa, diye düşünüyordu. Onu bulsa bile getirebilecek mi?» Getirse ne olacaktı? O geçen şeyden, o müthiş karşılaşmadan sonra nasıl gözgöze gelecek, nasıl beraber yaşayabileceklerdi? Alev bunu kabul eder miydi? Hayır... O söylediği sözler, o korkunc bakışlar, o çılgın gibi kaçıştan sonra...

Reşid, ancak öğleye doğru döndü. Genc kızı bulamamıştı. Bütün yolları aramış, Nedimeye, Fikrete, hatâ Mithat Şevketin evine uğramış, fakat onun izine tesadüf etmemişti.

(Arkası var)

SON HABERLER

İngilizler Brendizi, Bingazi ve Tobruk limanlarını bombaladı

Cibuti - Adisababa yolunda tahribat

Kahire 18 (A.A.) — Dün akşam İngiliz hava kuvvetlerinin umumî karargâhı tarafından neşredilmiş olan tebliğe göre, İngiliz bombardıman tayyareleri 15/16 teşrinisani gecesinde İtalyan limanı Brendizide tren istasyonu ve tayyare meydanına muvaffakiyetle hücum etmişlerdir. Bir çok yangına sebebiyet vermişse de, bulutların kesafetinden dolayı yapılan zararlar tespit edilememiştir.

Cuma günü Bingazi ve Tobruk'a da muvaffakiyetle hücum edilmiştir. İtalyan şarkî Afrikasında Gura şehri bombalanmış, ayrıca Cibuti, Adisababa demiryolu üzerinde çok büyük hasar ika edilmiştir.

Massau'da İtalyan destroyer üssü İngiliz tayyarecilerinin başlıca hedefini teşkil etmiştir.

İngilterenin Amerika sefiri Lizbonda

Lizbon 18 (A.A.) — Başvekil Salazar, İngilterenin Amerika Büyük elçisi Lothian'ı kabul etmiştir. Lothian'a İngilterenin Portekiz elçisi Selby refakat etmekte idi.

Bir Yugoslav Nazırı Peştede

Budapeşte 18 (A.A.) — D. N. B.: Yugoslav Münakalât Nazırı üç gün devam edecek hususî ziyaret maksadile dün sabah buraya gelmiştir.

«Muharebesiz zafer hayaline kapılan İtalyanlar»

Atina 18 (A.A.) — Proia gazetesi İtalyanların Taranto'da gemi zayiatından bahsederek bunun henüz bir başlangıç olduğunu yazmaktadır. Bu gazete yazısına şöyle devam ediyor:

«Muharebesiz zafer hayaline kapılan İtalya, Fransa can çekişirken üzerine atılmıştır. Muazzam donanmasından hiç zamanı istifade ediyor ve mesela 1923 te Korfuyu işgal eyliyordu. Yunanistanı da bir hamlede işgal edeceğini zanneyledi. Fakat Pindosta İtalyan ordusu tam bir hezimete uğradı. Bu çılgınca macera İngilizlere yeni deniz ve hava üsleri verdi. Artık bundan sonra İtalya, gittikçe fazlalaşan hezimetlerden başka bir şey beklemelidir.

Eleftron Vima gazetesi, İtalya resmî tebliğlerinin Yunanistandaki harekâttan artık bahsetmemekte olduklarını müşahede etmektedir. Yalnız Stefani ajansile İtalyan radyoları Yunan mukavemetini küçültmeğe çalışmaktadır.

«Fakat Taranto, Brendizi, Bari, Nopoli, Drac, ve Avlonyanın bombardımanlarına karşı bu gayretler neye yarar? İngiliz kanallarının Yunan ordusuna yaptıkları yardımlar pek bedii neticeler vermektedir. İtalyan donanması harb harici bırakılmış, Taranto boğazı da zorlanmıştır. İtalyanın bize karşı ilân etmiş olduğu harbin büyük bir kısmını kazandık, dersek mübalâğa etmiş olmayız. Fakat harbe devam edeceğiz, zira zaferimizin tam olması lâzımdır.

Katemerini gazetesi, İtalyanın 1926 da Arnavudlukla olan paktını imza ettiği zaman Yunanistana yağdırmış olduğu yalanların tarihçesini yapıyor ve yazısına şöyle devam ediyor:

İtalya paktı imzaladığı zaman, keyfiyetin iki memleket arasındaki dostane münasebetleri takviyeden ibaret olduğunu Belgrad ve Atinaya tebliğ eylemiştir. Bu İtalyanın ilk yalanı olmuştur. O zamandanberi İtalyanlar Aya Serandi'de, Dracda ve Avlonyada liman ve üsler inşa etmeğe başladılar ve Yunan mekteb ve kiliselerini kapattılar.

Rumanyada

Transilvanya birliği hükûmet tarafından feshedildi

Bükreş 18 (A.A.) — Hükûmet Köylü partisi lideri Maniu tarafından tesis edilen Transilvanya Birliğini feshetmeğe karar vermiştir. Buna sebeb olarak, birlik azalarından bazılarının dahilî siyaset faaliyeti göstermeğe başlamış olmaları ve birliğin teşekkül gayesinin haricinde maksadlar takib ettiğini gören tahrikâtta bulunmaları gösterilmiştir.

Fransada bazı Hareketler

[Başmakaleden devam]

gibi görülen bu hali Fransız vicdanı kat'iyyen kabul edemez.

Gün geçtikçe buna benzer misaller çoğalacaktır.

Fransız donanmasının bulundukları limandan meçhul bir semte doğru gitmesi ve General Veygand'ın Fransaya avdet etmemesi karanlıklarda sezilebilen bazı hareketlerdir.

Zâhirî bazı tedbirlerine rağmen bu memlekette otoriter rejim de teessüs edememiştir. Evvelâ mutlakiyetin bazı umdelerini itirazsız kabul etmek ve candan inanmak şarttır. En geniş, en serbest bir muhakeme içinde yetişmiş olan Fransız kafası bunları anlayamaz. İşte bunun içindir ki, Fransada başlıyan bazı kımıldamaların, uzak olmıyan bir atide bütün rengile meydana çıkacağını ve bunun mutlaka Fransa için hayırlı olacağını zannediyoruz.

Askerî vaziyet

[Baştarafı 1 inci sahifede]

ve cenubdan kapayabilir ve Fransızlarla da işbirliği yapabilirlerse, Fas ve Senegal mıntakalarından Afrikanın cenubuna doğru ve şimali Afrika sahillerinden de şarka doğru ilerlemek imkânını bulurlar ve bunlardan birincisi üzerinde ilerlemekle Senegalin en mühim harb limanı olan Dakar'ı alarak Atlas Okyanusunun Brezilya ile Afrika arasındaki en dar kısmını teşkil eden sahada hava ve denizaltı faaliyetlerile İngilizlerin bu saha dahilinden yapmakta oldukları mühim deniz nakliyatına müessir olabilecekleri gibi ikincisi üzerinde ilerlemekle de Mısıra yaklaşmış ve Sidi-Barrani'de saplanıp kalmış bulunan İtalyan ordusile birlikte Mısır üzerine yürümek imkânını bulmuş olurlar.

Fakat, İngiliz donanmasının tesirini bertaraf edebilmek pek müşkül ve hatta artık imkânsız bir mesele olduğu gibi Fransızlarla iş birliğinin temini keyfiyetinin de, bahusus Almanların 11 ikinciteşrinden itibaren Alsas-Lorenden ana dili fransızca olan halkı Fransa dahiline nakle başlamış olmalarının Fransız hükûmet mahfillerile efkârı umumiyesinde husule getirdiği infialden sonra pek o kadar mümkün olamıyacağı tahmin edilebilir.

Binaenaleyh, şark yanlarını Ruslara karşı bu kere esaslı bir surette muhafaza altına aldıklarına şüphe caiz olmıyan Almanların bizce yapmaları en muhtemel olan ilk iş, Yunan hududunda tam bir çıkmaza girmiş bulunan İtalyan ordusunun sevk ve idaresine, belki de emir ve kumandasına müdahale ile bu orduyu, İngilizlerle Yunanlıların havalarda, denizlerde ve karalarda daha büyük bir faaliyete geçmelerinden, Ege denizindeki on iki ada manzumesini zapt ve istilâya teşebbüs etmelerinden evvel hedefine ulaştırmağa çalışmak ve bu esnada bir taraftan da istikbalde yapmak istiyecekleri diğer işlerin hazırlıklarını tamamlamağa uğraşmak olacaktır.

Garbî Avrupada şiddetli fırtınalar geniş tahribat yapıyor

İspanya ve Bulonya sahillerinde hasarat var

Vigo 18 (A.A.) — Havas: İspanyanın şimal sahillerinde şiddetli bir fırtına hüküm sürmektedir. Markta seyrüsefer ciddî surette kesilmiştir.

Dün, Vigo, Lizbon ve Madrid arasında telefon muhaberatı saatlerce işlememiştir. Mahsul henüz ambara konulmadığından mahvolmuş vaziyettedir.

Coulogne'den haber verildiğine göre, şehir civarında bilhassa aşağı mahalleleri su basmış ve çatılar uçmuştur. Bir çok yaralı olduğu haber verilmektedir.

***

Berlin 18 (A.A.) — Boulogne'dan Alman ajansına verilen bir habere göre, şiddetli bir fırtına Boulogne'da bir kaç milyon frank tahmin edilen zarar yapmıştır. Fırtınadan evvel kısa bir zelzele olmuştur. Boulogne'da çatılar uçmuş, duvarlar yıkılmış, telgraf ve telefon telleri kopmuştur. Bir çok aileler melcesiz kalmıştır.

Rusyada Alman fabrikaları inşa edilecekmiş

Berlinde bu nokta görüşülmüş

Londra 17 (A.A.) — Molotofun Alman devlet adamlarile görüşmelerini bahis mevzuu eden Sunday Times'in siyasî muharriri şu mütalealarını yürütüyor: Ziyaret neticesinde bazı iktısadî neticeler alınmış, fakat hiç bir siyasî adım atılamamıştır.

İngiliz hava kuvvetlerinin hücumlarından ürken Almanların Sovyet Rusya dahilinde, İngiliz bombardıman tayyarelerinden uzak, gemi ve bilhassa denizaltı tezgâhları ve tayyare fabrikaları kurmak istediklerine hükmolunabilir. Ruslar, yapacakları bu teçhizatın bir gün kendilerine karşı kullanılacağını bilmekle beraber bu fikirlere muhalefet etmemişlerdir. Çünkü bu fabrikaların ve bu tezgâhların idareleri kendi ellerinde olacaktır.

Diğer taraftan Almanlar Sovyet Rusyanın petrol irsalâtının artırılmasını da istemişlerdir. Bu cihet, zelzeleden dolayı Rumen petrol kuyularında ciddi hasarlar husule geldikten sonra hususî bir ehemmiyet kesbetmiştir.

Siyasî cihete gelince, Sovyet Rusyanın Türkiyeye aleyhtar bir siyaset yoluna girmiş olduğuna dair hiç bir eser mevcud değildir. Ruslar, Türklerin kendilerini müdafaa edeceklerine emindirler. Kafkasya bir kış harbi için en az muvafık olan sahadır. Diğer taraftan Rusya her türlü askerî harekâttan uzak kalmak hakkındaki fikrinde de musırdır.

Kanadada mevkuf bulunan Alman ve İtalyanlar

Ottawa 18 (A.A.) — İngilterenin hapisaneler komiseri Paterson, Kanadada mevkuf bulunan Alman ve İtalyanların vaziyeti hakkında Kanada hükûmetile iştişarelerde bulunmak üzere Kanadaya gelmiştir. Paterson muhtelif kampları gezerek mevkuflarla şahsan temas edecektir. Bu babda bir rapor verebilmek için iki ay kadar teftişte bulunması lâzımdır.

SPOR

Lik maçlarında sürpriz

Galatasarayla Vefa yenişemediler. Fener Beyoğlusporu, Beşiktaş İ. Sporu, Topkapı Beykozu, Altıntuğ Süleymaniyeyi yendiler

Lik maçlarına dün de devam edilmiştir.

Fener stadında

FENERBAHÇE 3 BEYOĞLUSPOR 1

Hakem Samihin idaresinde başlayan oyuna Fenerliler, kulübe dönen Melihten, kaleci Cihaddan ve K. Fikretten mahrum olarak çıktılar. Beyoğluspor da, cezalandırılan Hristoyu takıma almamıştı.

İlk anlar seri fakat gelişi güzel bir oyunla geçti; bundan sonra Fenerbahçe rakibinin nısıf sahasına yavaş yavaş yerleşti, fakat sıkışık bir şekilde müdafaaya başlayan Beyoğluspor bütün devre imtidadınca bu tabiyeyi kullandı. Basrinin ve Niyazinin çektiği bir kaç güzel şütün de netice vermemesi üzerine devre golsüz bitti.

İkinci devrede Fenerbahçe Fikreti sol içe, Orhanı da sol beke almıştı. Hemen tazyika başlayan Fenerbahçe, Beyoğluspor kalesi önünde hasıl olan karışıklıkta bir penaltı kazandı ve Esadın çektiği şüt üst direğe vurarak kaleye girdi.

Galib vaziyete geçtikten sonra biraz şuurlu oynamağa başlayan Fenerbahçe hakimiyeti artırmış ve tek kale oynamağa başlamıştı. Bu esnada sol iç yerine kayan Niyazi güzel bir şütle ikinci sayıyı çıkarınca Fenerbahçeye emniyet geldi ve 37 inci dakikada gene Niyazi üçüncü golü de yaptı.

Bu vaziyette tamamile müsterih olarak oyuna devam eden Fenerbahçe maçın bitmesine üç dakika kala ani olarak yapılan bir akını durduramadı ve Beyoğluspor sol içi takımının şeref sayısını çıkardı.

Fenerbahçe: Nuri, Lebib, Faruk, Esad, Ömer, Rebii, Orhan, Niyazi, Basri, Nazım.

Beyoğluspor: Ksidias, Stavro, Civelek, Çiçoviç, Marulis, Stelyo, Taleas, Koçi, Tanaş, Culafi, Maryo.

GALATASARAY 1 - VEFA 1

Fenerbahçe stadında ikinci maç Galatasarayla Vefa arasında idi. Vefanın bu sene çok zayıf kadrolarla sahaya çıkarak mütemadiyen ve açık farklarla mağlûb olması maçın ehemmiyetini kaçırmış ve Galatasarayın bu engeli de kolaylıkla atlayacağı kanaatini vermişti. Fakat günün sürprizi bu maçta oldu. Vefa takımı her zamankinden bambaşka ve çok kuvvetli bir şekilde sahada dizildi.

Kısaca söylemek lâzım gelirse, dün Galatasarayın yalnız forması oynadı; oyuncular Faruk, Boduri ve Gündüz müstesna çok bozuk bir oyun çıkardılar. Bilhassa santrhaf takımın en büyük gediği idi. Vefanın da en müessir oyuncularının ortada bulunması Galatasaray orta muavinini hiç iş göremez bir hale getirmişti.

Bedbin olmak için çok genc olan bu oyuncunun daha çok çalışması lâzımdır. Vefa takımı dün baştan sona kadar hâkim oynadı. Santrhaf ve santrfor çok iş yapıyor, fakat Farukun cidden yerinde ve çok supl hareketlerle yaptığı müdahaleler Galatasarayı her dakika mağlûbiyetten kurtarıyordu. Oyun başlar başlamaz hücuma geçen Vefa, Galatasarayın kendini toplamasına meydan vermiyordu. Boduri şahsî bir akınla topu Vefa kalesine kadar götürüp Gündüze vermeseydi; dünkü oyunu Vefa muhakkak kazanabilirdi. Çünkü Galatasaray takımı, beraberce gösterdiği bir oyunun neticesi olarak değil, Bodurinin şahsî gayretile ve Gündüzden pas alan Bülendin sıyrılmasile ani olarak bir gol çıkardı.

Bundan sonra hücum üstüne hücum yapan Vefa, Galatasarayı mütemadi bir tazyik altına aldı. Fakat Farukun harikulâde müdafaası karşısında rakibini bunaltmaktan başka bir şey yapamıyarak devreyi 1-0 mağlûb bitirdi.

İkinci devrede Galatasaray bir aralık kendini toplar gibi olduysa da, bu vaziyet çok devam etmedi ve yeşil beyaz takım rakibini tekrar bunaltıcı bir çember içine aldı ve 17 nci dakikada saç iç Fikretin çektiği güzel Şütle beraberliği temin etti. Galatasaray takımı herhalde verimsiz ve gayrikâfi bir antrenman neticesi olacak, bir aralık adamakıllı ümidsizlendi; işte bu sırada Vefa beraberliğe razı olmıyacak kadar galib gelmeğe alışık bir takım olsaydı; sarı kırmızılılar dün iki puan kaybedeceklerdi.

Dünkü netice bir taraftan Vefalıları takımlarını düzelttikleri için sevindirirken diğer taraftan da Galatasaraylıları ikaz etmiş olsa gerektir.

Galatasaray: Hızır, Faruk, Salim Musa, Halil, Eşfak, Barbaros, Salâhaddin, Gündüz, Boduri Bülend.

Vefa: Hayati, Süleyman, Vahid, Muştafa Hakkı, Cihad, Ferdi, Fikret, Hakkı, Haydar, Fuad.

Hakem Feridun Kılıcın idaresi pek de tatmin edici değildi. F. T.

Dünkü profesyonel güreşleri seyirciler bermutad protesto ettiler

Dün Şeref stadında profesyonel serbest güreşler vardı. Dinarlı, Kara Ali ve Pellinen gibi şöhret sahibi pehlivanların iştirakile çok heyecanlı olacağı ilân edilen bu güreşler büyük bir alâka toplamıştır. Şeref stadının kapısında 50 kuruşu verip girenlerin yanında bütçesi çok zayıf olan bir kaç kişinin de birbirlerile danışarak nihayet paraya kıyarak içeriye girdiklerini gördük.

Fakat içeride gördüklerimiz bu işte zaptü raptın hâlâ teessüs edememiş olduğunu bir kere daha isbat etti. Her zamanki organizatörlerden biri bermutad ortaya geldi ve isimleri ilân edilmiş olmasına rağmen meşhur pehlivanların gelmediklerini söyliyeceği zaman halk pek haklı olarak protesto makamında «paramızı isteriz, artık bıktık» diye bağırmağa başladı.

Bu şekilde bağırmanın bir netice vermiyeceğini anlayan bir zat diğer seyircileri de ikna ederek hayırlı bir teklifte bulundu ve «paramızı istemiyoruz, fakat Kızılaya verin» dedi. Bunun üzerine işe vaziyed eden polis toplanan paranın Kızılaya verilmesini temin etti.

Bu gibi başı boş güreş tertibinin önüne geçilmesinin vakti çoktan gelmiştir. Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün bu işle alâkadar olması lâzımdır.

Dünkü Galatasaray - Vefa maçından heyecanlı bir enstantane

Şeref stadında

ALTINTUĞ 3 - SÜLEYMANİYE 0

Şeref stadında ilk maçı Altıntuğ ile Süleymaniye takımları yaptılar, takımların müsavi kuvvette olmadığı evvelce de biliniyordu. Altıntuğ baştan sona kadar hâkim bir oyun çıkardı; arkaarkaya ve gayet rahatça yaptığı üç golle maçı 3-0 kazandı.

TOPKAPI 2 - BEYKOZ 1

İkinci maçı Topkapı ile Beykoz yaptılar, birinci devrede Beykoz muvaffakiyetli oynuyor, fakat orta muhacimle sağ açığın takıma uyamaması neticesinde epey fırsatlar kaçırıyordu. Bu devrede bir gol yapan Beykoza Topkapılılar neticesiz, fakat tehlikeli akınlarla mukabele ettiler.

İkinci devrede Topkapı çok enerjik bir oyun çıkardı ve üstüte yaptığı iki golle maçı kazandı.

BEŞİKTAŞ 3 - İSTANBULSPOR 1

Şeref stadında en mühim maç Beşiktaş ile İstanbulspor arasında idi. Beşiktaş birinci devrenin başlangıcında beklenmiyecek derecede bozuk bir oyun çıkardı ve İstanbulsporun 22 nci dakikada Mükerrem vasıtasile bir gol yapmasına mâni olamadı, ancak bundan sonradır ki kendine gelen İstanbul şampiyonu, Şeref ve Şakirin yaptığı iki golle galib vaziyete geçti.

İkinci devre başlar başlamaz sıkı bir oyun tutturan Beşiktaş rakib kaleyi hemen sardı ve İbrahim bir ara pasından istifade ederek üçüncü golü de çıkardı. Böylece galibiyeti farklı bir şekle soktuktan sonra, Beşiktaş takımı rakibile müsavi bir oyun tutturdu ve maçı 3-1 kazandı.

Atletizm

İstanbul lisesi atletleri dün sabah Fenerbahçe stadında sür'at ve yarım mukavemet koşuları yapmışlardır. Yüz metreyi Ziya kazanmış, Kemal ikinci, Giray üçüncü olmuşlardır. 800 metrede Eşref 2.12 ile yeni bir mekteb rökoru yapmıştır. İkinci Necati, üçüncü Ahmed gelmişlerdir. 200 metreyi Ziya kazanmış, Kemal ikinci, Orhan üçüncü olmuşlardır. Bin beş yüz metrede Eşref birinci gelmiştir. Ondan sonra Halil ve Bürhan gelmişlerdir. 80 metre manialı koşuyu Abdülkadir kazanmıştır. İkinciliği Kadri, üçüncülüğü Asım almışlardır.

Konkuripikler

Sipahi ocağı sahasında mevsimin ilk konkuripikleri yapılmıştır. İstiklâl marşile açılan müsabakalardan sonra takdim merasimi yapılmıştır.

İlk müsabakada:

1 — Baykurd (Kudret Nasur)
2 — Rüzgâr (Eyüb Öncü)
3 — Bebek (Rıfkı Altan)

İkinci müsabaka: Sipahi Ocağı müsabakası

1 — Murad (Kemal Aksoy)
2 — Bonbakay (Mahmud Risne)
3 — Keratura (Rasim Birsel)

Üçüncü müsabaka: Merhum yüzbaşı Avni müsabakası

Bu müsabakada Leylâ, Apaj, Nil ve Özbek isimli atlar manialarıı hatasız geçmişlerdir. Neticede:

1 — Leylâ (Mazhar Vural)
2 — Özbek (Rıfkı Altan)
3 — Nil (Eyüb Öncü)

Dördüncü müsabaka vaktin az olmasından haftaya bırakılmıştır.

Beşinci müsabakada Çulhan Güçlü, Akıncı, Bora, Kasırga, Yıldız ve Kanad isimli atlar parkuru hatasız olarak bitirmişlerdir. Neticede birinci Güçlü (Kudret Nasur), ikinci Çulhan (Avni Karaca), üçüncü Akıncı (Cevad Gürkan).

Siyasî icmal

Laval - Pétain

Muhtelif membalardan gelen haberler, Fransada vaziyetin günden güne ehemmiyet kesbettiğini gösteriyor. Almanların her türlü mutalebatına boyun eğilmesini istiyenlerle bu günkü devlet reisi Mareşal Petain'in arasının gittikçe açılmakta olduğu anlaşılmaktadır.

Geçen ilkbaharın sonundaki hezimete uğradıktan sonra, Fransa, tarih sahnesinde, mağlûbiyetle çıktığı harbden daha müthiş bir imtihan karşısında kaldı. En büyük hatası, bütün Fransanın elden gitmesi pahasına da olsa, silâhı elden bırakmaması icab ettiği halde, en acı bir teslimiyetle boyun eğmekte olan Fransa, üstelik müstevli devlete yaranmak için, başına faşist unsurları getirdi.

Verdun'un sabık namdarı ihtiyar mareşal, vaziyete hâkim olmakta güçlük çekmemişti ve her yeni Alman talebi karşısında hâlâ şereften ve tarihe karşı mes'uliyetten bahsedebiliyordu. Fakat yanına topladığı adamlar, gün geçtikçe siyasî faaliyetlerini artırdılar. Alman emirlerine münkad olan mütareke kabinesi azaları arasında dahi ihtilâflar başgöstermeğe başladı. Çünkü Alman talebleri gittikçe ağırlaşıyordu. 918 münhezimlerinin intikamı, dehşetini arttırıyordu.

Lavalle Mareşal Petain arasındaki ilk çarpışmanın tarihi henüz yenidir. Fakat bu ilk çarpışmanın neticesi, Baudoin'in hariciyeden çekilmesi suretinde Lavalin galebesile bitti. Laval, hem Başvekil muavini, hem de Hariciye Nazırı oldu ve Hitlerle müteaddid mülâkatlarda bulundu. Şimdi aradaki bu ihtilâfın nerelere kadar gideceği merakla takib olunmağa değer bir hâdisedir.

Diğer taraftan Lavalin son Paris seyahati akabinde İspanyol Hariciye Nazırı S. Suner'in de Parise gelmesi, arkasından Berline giderek Alman ve İtalyan Hariciye Nazırlarile tekrar buluşması mihverin Fransa ve İspanya hakkındaki niyetlerinin henüz istikametini değiştirmediğine bir işaret olarak telâkki olunabilir.

İtalyan - Yunan harbi :

Arnavudluktaki İtalyan kuvvetleri, her türlü tahminin hilâfına olarak, pek kısa bir zaman içerisinde bozgun manzarası göstermeğe başladı. Gelen haberler, İtalyanların sürü sürü kaçmakta olduğunu ve arkalarında barut kokusu ve yangın alevlerinden başka bir iz bırakmadıklarını bildiriyor.

Bu manzarayı İtalyanların hiç bir suretle tevil ve tesir etmelerine imkân yoktur. Vaziyet o kadar bir mağlûbiyet başlangıcı hissini veriyor ki, artık herkes yeni bir şey beklemeğe başlamıştır.

İtalyanın Yunanistana tecavüzü mihverin harb plânında mühim bir mevki sahibi olmak gerektir.

İngiltere sukutu hayalinden sonra bu cephede karşılaşılacak bir mağlûbiyet, nihaî galebe ümidlerini büsbütün zâfa uğratacaktır. Şu halde, İtalyanın müttefiki tarafından yardım görmesini beklemek icab eder. Bu yardım ne şekilde tezahür edecektir? İtalyan tayyarelerinin Manastırı iki defa bombardıman etmesi, bir Yugoslav aksülâmelini Alman yardımına bir zemin olarak hazırlanmak için kurulmuş bir dolab mıdır? Eğer böyle ise Yugoslavyanın hakikati sezmek ve ona göre tedbirî ve ihtiyatî elden bırakmamak yolunda hareketi mutasavver değil midir? Bunlar, yakın zamanlarda cevablarını alacağımız bir takım suallerdir. Fakat bu gün artık anlıyoruz ki, Yugoslavya, kuvvetli ordusunu adeta yeni baştan kuran ve kudretli bir kumandan olan General Nediç'i feda etmiş olmasına rağmen, faşist partisini kapatmış olmakla cesurane bir harekette bulunmuştur.

Diğer taraftan Bulgaristanın da şimdilik her hangi bir harekete geçmek niyetinde olduğunu zannetmek hiç de doğru olamaz.

Mm.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

18,00 Program, 18,03 Radyo caz orkestrası, 18,40 İncesaz, 19,15 Müzik (Pl). 19,30 Haberler, 19,45 Müşterek şarkı ve türküler, 20,15 Radyo gazetesi, 20,45 Müzik, 21,00 Dinleyici istekleri, 21,30 Konuşma, 21,45 Radyo orkestrası 22,30 Haberler, 22,45 Cazband, 23,25 Program ve kapanış.

19/11/940 SALI

8,00 Program, 8,03 Müzik, 8,15 Haberler, 8,30 Müzik, 8,45 Ev kadını.

12,30 Program, 12,33 Karışık şarkı ve türküler (Pl.), 12,50 Haberler, 13.05 Karışık şarkı ve türküler, 13,20 Müzik.

BARBAROS

Romanlaştırılmış tarihî tefrika — Yazan: Ekrem Reşid — Tefrika No. 32

Bu altmış nefer, İspanyol parasile elde edilen kabile şeyhlerinin oğullarıydı. Yapılacak bir hareketin ücreti olarak dağıtılan paraya karşı, o hareketin icrasını temin için, İspanyollar şeyhlerin oğullarını rehin olarak alâdet edinmişlerdi.

Orucun hiddeti bir türlü yatışmıyordu. Elleri arkasında odanın içinde dört dönüyordu. Hiçbir vakit Orucun gözlerinde bu kadar kuvvetli şimşek parıltısı, sakalında bu kadar ateş kızgınlığı görülmemişti. Demir kafeste bir aslan gibi hem dolaşıyor, hem söylüyordu:

— Şimdi hainin Berberilerden ve Mağriblerden mürekkeb ordusu Benî Reşid kalesi üzerine yürüyecekmiş, bu arada da kâfir Telmesan'a hücum edecekmiş!.. Buna karşı hemen tedbir almalı... Yarın kardeşime haber salın... Hemen Beni Reşid kalesine yardım kuvveti göndersin...

Telmesan'ın müdafaası için de kabile beyi Ahmed İbnülkadıyı sarayına davet edip, yardımını temin etti.

Kardeşinden gelen haber üzerine Hızır hemen altı yüz yoldaş seçti ve iki bin Arab atlısını ayırdı. Kardeşi İshak Beyi de onlara serdar yaptı ve kethüdası İskenderi de onlarla gönderdi.

İshakla İskender, Beni Reşid kalesine henüz vâsıl olmuşlardı ki Vali Martin Arjota'nın kumandasındaki kuvvetler, burasını muhasara altına aldılar.

Türkler, aded itibarile çok zayıf oldukları halde, bir huruc hareketi icrasında zerre kadar tereddüd etmediler. Kahramanlıklarına mükâfat olarak altı yüz İspanyolu telef etmeğe muvaffak oldular. Ayrıca da üç yüz hıristiyan neferi esir ettikten sonra kaleye avdet ettiler.

Türklerin bu galebesinden sonra İspanyollar Orana ve Hamide haberler salmışlardı. Çok geçmeden Beni Reşid kalesi etrafında bin beş yüz İspanyolla iki bin Arab toplandı. Buna rağmen Türkler, yeni bir huruc hareketi yaptılar.

Bir gece ansızın kaleden çıkarak düşmanın üzerine saldırdılar. Karanlıkta yapılan bu tüyler ürpertici cenk ve kıtal, Türklerin yeni bir zaferile bitti. Kahramanlar, İspanyalılar ve müttefiklerine bir çok zayiat verdirdikten başka yüz altmış da esir aldılar.

Birkaç gün sonra İshak yeni bir huruc hareketi icra etmek üzere kapıları açtırdı. Fakat bu sefer düşmana kaçan hain bir Berberî bundan İspanyolları haberdar etmişti.

— Filânca gün, filânca kapıdan bir huruc hareketi yapılacaktır, demişti.

İspanyollar da bu kapının ağzına toplar kurup gizlemişlerdi.

Tayin edilen gün ve saatte kapılar açıldı. Kahraman Türkler tekbir avazeleri arasında dışarıya atıldılar Kendilerine İskender kumanda ediyordu.. Müthiş bir infilâk!.. Karşılarına kurulmuş toplar, ateş ve mermi saçıyor... Aslanlar gibi atılan nice babayiğitler şehid düşüyor... İkinci bir hamle, ikinci bir top ateşile karşılaşıyor... Bu hücumda İskender, «Ayağına bir top çem beri vurup mecruh oldu.» Esasen cüz'î olan kalenin kuvveti şimdi çok zayıflamış bulunuyor. Yeni bir huruç hareketine imkân kalmamıştır... İshak yoldaşlarını kaleye topladıktan sonra kapıları kapatıyor...

Bu kapılar altı ay açılmadı. İspanyolların müthiş hücumlarına, toplarına, kuvvetlerine rağmen bu kapılar altı ay kapalı kaldı... Muhasara altında bulunan kale, böylece altı ay mukavemet etti... İşte Türk kahramanlığı menkıbelerinden bir sahife...

Altı ay zarfında her gün, her saat bir kahramanın hayatile geçip gidiyordu. Şimdi İshakın emrinde ancak bir avuç gazi kalmıştı. Bunların da alınlarında şehadet nuru parlamağa başlamıştı. Kalede kıtlık ve susuzluk hüküm sürmekte idi. Fakat nevmidi asla... Her kesin kalbinde bir ümid, canlı, sağlam, sarsılmaz bir ümıd vardı... Belki Hızır yeni kuvvetler gönderirdi... Belki Oruc, kalenin imdadına koşardı...

Fakat Hızırda gönderecek kuvvet kalmamıştı. Oruc ise Telmesan'da muhasara altına alınmıştı...

Arasıra bir tüfek patlamasile ihlâl edilen gece sükûnetinde İshak, kendinin ve kardeşlerinin tecellisini gözleri önüne getirerek uzun düşüncelere dalıyordu... Ne uzaktı şimdi Midillideki çömlekçi tezgâhı!... Ne uzaktı Ege denizinin mehtablı gecelerdeki nağmeleri... Asude, kaygusuz hayat ne uzaktı... Onun burada, Berberistandaki bu kale nin içinde ne işi vardı?.. Kim, daha doğrusu önüne geçilmez hangi kuvvet, onu buraya sevketmişti?.. Çocukluğundanberi ticarete heves etmiş olan İshakın burada bir kale müdafaasına memur edilmesi ne garib bir tesadüftü... Ne muamma dolu bir tecelli...

Bir gece gene İshak böyle düşüncelere dalmışken müthiş bir infilâk ortalığı sarstı. Duvarlar yıkılıyordu. Vahşi yaygaralar, acı çığlıklar koptu. İshak olduğu yerden fırlamıştı. Koşarak, nefes nefese içeriye giren bir asker bağırıyordu:

— Baba... Kalenin duvarı dibinde kâfirler lâğımlar kazmışlar... Barut duvarları göçürüp kulelerini düşürdü... Kale haraba yüz tuttu...

İshak kendini dışarıda buldu. Şimdi var kuvvetile arkadaşlarına sesleniyordu:

— Yiğitler... Kâfirin kaleye girmesine ruhsat ve fırsat vermeyin...

Gaziler açılan rahneye koştular... Şimdi yıkılan taşlar yerine göğüslerini germiş, düşmanı bekliyorlardı... Kudurmuş köpek gibi saldıran İspanyollar, sarsılmaz, yıkılmaz Türk kahramanlarının göğüsleri karşısında kuvvetsiz, dermansız, çaresiz kalıyorlar ve başlarına inen darbeler altında ezilip yere seriliyorlardı.

Fakat muhasara altında bulunanların vaziyeti vahim olmuştu. Artık kaleyi daha fazla müdafaa etmek imkânsız göründü. İspanyollar da bir hayli hırpalanmışlardı. İşte o yüzdendir ki Türklerle: «Buraklarını, yasaklarını ve sair esvablarını alıp çıkıp Cezaire gideler ve kaleyi teslim edeler ve kâfir dahi onların esvabına ve erzakına dahil ve taarruz etmiye...» kaydını taşıyan bir mütarekenameyi akde amade bulundular. (Arkası var)

AKİSLER

★ PAHALILIKLA MÜCADELE İÇİN İYİ BİR TEKLİF

Pahalılık yıldırım gibi değil, fakat yaya da gitmiyor. Orta seyir.. Bu ilerleyiş gelecek sene bizi çok müşkül mevkide bırakacak. Pahalılığa karşı şiddetli bir mücadeleye lüzum görerek bir teklifte bulunuluyor: Mal saklayanların mallarını müsadere etmek ve bunlardan bir kısmını, gizli malı haber verenlere vermek.

Mal saklayanlar az değildir. Manifatura fiatlarının yükselmesine yalnız manifatura eşyasının gelmemesi değil, mevcudların da ortadan çekilmesi sebeb olmuştur.

Nasıl ki bazı aileler de lüzumundan fazla zahire almak ve bunları kilerlerine kilidlemek ihtiyatkârlığını gösteriyorlar. Geçen sayım günü, herkesin üçer beşer kilo fazla ekmek alarak bir ekmek buhranı yarattıkları gibi... Bunların yiyecekte husule getirdikleri kıtlık yerinde olmıyan bir endişeye matuf olduğu için hiç mazur görülemediği halde memlekette bazı malları çekip saklayarak fiatları yükseltmek isteyenlerin hareketi doğrudan doğruya cürümdür ve ancak ibret verecek cezalarla önlenebilir. Yalnız mal saklayanları haber verenler menfaatlendirilmelidir ki gizli malların ortaya çıkması ümid edilebilsin.

★ RADYODA ÇALIŞACAK MUSİKİŞİNASLARIN İMTİHANI

Ankarada radyo servisinde çalışacak sazende ve hanendeler imtihan ediliyor. Maksad, radyoya güzide bir alaturka musiki heyeti toplamaktır. Bu suretle radyoya meyhane şarkıçıları yaklaştırılmıyacaktır. Eğer imtihana iştirak eden musikişinaslar için de yıpranmamış ve güzide alaturkacılar varsa, bu gaye tahakkuk edecektir. Yalnız bir nokta var: Yalnız meyhane şarkıcıları değil, meyhane şarkıları da ayıklanmalı.

Selim İLHAMİ

Antakyada imar faaliyetleri

Antakya — Vilâyetimizde ve hassaten Antakyada imar faaliyeti büyük bir hızla devam etmektedir. Bu meyanda asfaltsız caddeler yeni baştan asfaltlandığı gibi, diğerlerindeki bozukluk ve arızalar da tamir olunmaktadır. Senköy mıntakasında bulunan asfaltla bir nümune caddenin döşenmesine başlanmıştır.

Harbiye nahiyesinde inşatına başlanan modern ilkokul binası tamamlanmış vaziyettedir. Sayıları onu geçen köy okulları inşaatı da ikmal olunmuştur. Buralarda eğitmenler yirmi güne kadar faaliyete geçmiş olacaklardır.

Arsöz nahiyesinde petrol araştırmalarına büyük bir ehemmiyet verilmekte ve mütehassıslar, neticenin müsbet olacağı hakkında tam bir kanat beslemektedirler.

Antakyada Halkevi binası, ikmal olunarak halka açılmıştır. Bu bina, cidden muvaffak ve modern mimarinin örnek bir eseridir. Müzeye yapılan ilâveler de tamamlanmak üzeredir.

Yirmi iki bin hektar genişliğindeki Amud bataklıklarının kurutulmasına aid projeler Vekâlete gönderilmiştir. Devletçe büyük masraf ve fedakârlıklar ihtiyarile başarılacak olan bu iş, Hatay ziraat sahasına mühim bir parçanın iltihakını temin edecektir.

Japon ordusu mızıkacıları

Japon ordusu askerî mızıkalara büyük bir ehemmiyet vermektedir. Japon bandoları bugün dünyanın en iyi askerî mızıkalarından biridir. Resimde saksofoncular görülmektedir. Japon bandoları bu âlete bilhassa yer vermektedirler.

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1					■				■
2					■			■	
3					■				
4					■	■	■		
5	■	■	■	■					
6			■					■	■
7			■					■	
8				■	■	■	■		
9					■				

Soldan sağa:

1 — Vilâyetin küçüğü - Yılan. 2 — Bir erkek ismi - Kırmızı. 3 — İçkinin yardımcısı - Orta tahsil müessesesi. 4 — Aletler - Kurt. 5 — Baş tarafıan d harfi gilirse bir hastalık olur. 6 — Nota - İnsan. 7 — Hayvan yemi - Arab dadı. 8 — Yabancı bir şehir - Nota. 9 — Bir erkek ismi - Kurtuluş.

Yukarıdan aşağı:

1 — Bir nevi büyük bıçak - İstirahat için fasıla. 2 — Bal - Asyada bir nehir. 3 — Bir tıraş bıçağı markası - Sıfat edatı. 4 — Bir isim - Kırmızı. 5 — Evin bir parçası. 6 — Canın yongası - Kızıl. 7 — Erkek ismi - Kör. 8 — Gümüş - Nota. 9 — Satılık mal - Emme.

	1	2	3	4	5	6	7	8	6
1	■	■	■	A	D	A	L	E	■
2	■	K	A	R	A	C	A	■	İ
3	■	Ü	S	A	R	E	■	A	Z
4	A	M	İ	P	■	B	■	L	A
5	B	E	Y	■	■	■	S	İ	L
6	E	L	E	M	■	M	A	■	E
7	S	İ	■	A	F	İ	F	E	■
8	E	■	A	S	A	K	İ	R	■
9	■	A	L	A	K	A	■	■	■

Devlet Denizyolları İ. U. Müdürlüğü İlânları

18 İkinciteşrinden 25 İkinciteşrine kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattına	—	Salı 12 de (Güneysu), Perşembe 12 de (Karadeniz), ve Pazar 16 da (Aksu) Galata rıhtımından.
Bartın hattına	—	Salı 18 de (Konya), Cumartesi 18 de (Antalya), Sirkeci rıhtımından.
İzmit hattına	—	Salı, Perşembe 9,30 da (Uğur), Pazar 9,30 da (Tayyar) Tophane rıhtımından.
Mudanya hattına	—	Pazartesi, Salı 9,50 de, Çarşamba, Perşembe, Cuma 16 da (Trak), Cumartesi 14 te (Marakaz) ve Pazar 9,50 de (Trak) Galata rıhtımından.
Bandırma hattına	—	Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8,15 te (Marakaz) Galata rıhtımından. Ayrıca Carşamba ve Cumartesi 20 de (Saadet) Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	—	Salı ve Cuma 19 da (Seyyar) Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	—	Pazar 9 da (Bartın) Tophane rıhtımından.
Ayvalık hattına	—	Carşamba 15 te (Bursa), Cumartesi 15 te (Mersin) Sirkeci rıhtımından.
İzmir süı'at hattına	—	Pazar 11 de (İzmir) Galata rıhtımından.
İzmir ilâve postası	—	Perşembe 13 te (Tırhan) Galata rıhtımından (10940)

N O T : Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş acenteliği	—	Galata rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında	42362
Galata Şube »	—	Galata rıhtımı, Mıntaka Liman Reisliği binası altında	40133
Sirkeci » »	—	Sirkeci, Yolcu salonu	22740

İst. Komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

Askerî ihtiyaç için 20/11/940 tarihinde ve saat 11 de pazarlıkla 75 ton bulgur satın alınacaktır. Muhammen bedeli 15000 liradır. Kat'i teminatı 3000 liradır. Şartnamesi hergün Komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (10905)

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için HELMOBLÖ kullanınız.

HELMOBLEU

Böbreklerin çalışmak kudretini arttırır. Kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozmak ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. İdrarda kumların, mesanede taşların teşekkülüne mâni olur.

DİKKAT: H E L M O B L Ö idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. HER ECZANEDE BULUNUR.

Nafıa Vekâletinden :

5/12/940 perşembe günü saat 15 te Ankarada Nafıa Vekâleti binası içinde Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan Malzeme Eksiltme Komisyonunda 24000 lira muhammen bedelli 10 aded tokmak makinesinin kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır. Müstamel makineler için de teklifte bulunulabilir.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak Malzeme Müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 1800 liradır.

İsteklilerin teklif mektublarını, muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaikle birlikte ayni gün saat 14 e kadar mezkûr Komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. «7794» (10941)

Büyük şöhretler, Arkasından Koşulmakla Ele Geçirilmez...

Herkesten iyisini yapın!

Şöhret, Sizi Takib Edecektir.....

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Ticarethaneleri : İstanbul, Karaköy, Beyoğlu.

Haydarpaşa Lisesi Satınalma Kurumundan:

Haydarpaşa Lisesi pansiyonu yatılı talebesinin mayıs 1941 gayesine kadar 178,000 muhtelif parça çamaşırının yıkattırılması kapalı zarf usulile eksiltmeğe konulmuştur.

Eksiltme 29/XI/940 cuma günü saat 15 te Beyoğlu İstiklâl caddesi Karlman karşısında Liseler Alım Satım Komisyonu binası içinde toplanacak Komisyonda yapılacakır.

Tahmin bedeli «6850» lira ve ilk teminat «514» liradır.

İstekliler şartnameyi okulda görebilirler.

Eksiltmeye girmek isteyenlerin şartnamesinde yazılı vesaik, ilk teminat makbuz veya banka mektubile birlikte teklif mektublarını eksiltme saatinden en son bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde Başkanlığa vermeleri.

Zarfların kanunî şekilde kapatılmış olması ve posta ile gönderilecek teklif mektublarının zamanında gelmiş olmaları lâzımdır. (10762)

ŞEHİR TİYATROSU

KOMEDİ KISMINDA

Gece saat 20,30 da

D A D I

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri: Necib Ali KUÇUKA

Umum neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Cemal Hakkı SELEK

Basıldığı yer: Cumhuriyet Matbaası

UCUZ İLÂNLAR

İş Arayanlar

★ **İş arıyorum** — Eski ve yeni yazıları mükemmel bilirim. Uzun zaman ticaret sahasında çalıştım. Bonservislerim vardır. Taşraya da gidebilirim. Arzu edenler Hakikat gazetesinde İŞ rumuzuna mektubla müracaatleri. (1)

★ **Genc bir bayan iş arıyor** — Eski ve yeni yazıları bilir. Daktilo yazabilir. Taşraya da gider. Verilecek maaşı bildirir mektubla (Hakikat) gazetesinde (Bayan) rumuzuna müracaat. (2)

★ **İş arıyorum** — Orta derecede tahsilim vardır. İdare işlerinden anlarım. Bonservislerim vardır. (Hakikat) gazetesinde O. T. rumuzuna mektubla müracaat. (3)

★ **Bir muhasebeci iş arıyor** — Usulü muhasebe ve muhabereye aşina, fransızca bilir, tecrübeli bir muhasebeci iş arıyor. İdarî işlerde de çalışabilir, referans verir. Arzu edenlerin Hakikat T. K rumuzuna mektubla müracaatleri. (13)

İşçi Arayanlar

★ **Kadın ahçı aranıyor** — Ankarada tanınmış bir aile yanında aşçılık yapacak bir bayan aranıyor. (Hakikat) gazetesi müdiriyetine müracaat. (6)

Satılık - Kiralık

★ **Satılık soba aranıyor** — Antrasit yakan şık demir bir soba satın alınacaktır. Satmak istiyenlerin (Hakikat) gazetesinde A. T. rumuzuna müracaatleri. (7)

★ **Satılık kitab aranıyor** — Eski ve yeni harflerle basılmış kitablar satın alınacaktır. Satmak istiyenlerin (Hakikat) gazetesi vasıtasile A. T. rumuzuna müracaatleri. (9)

★ **Baskül aranıyor** — Az kullanılmış 300 kiloya kadar tartar bir baskül aranıyor. Hakikat gazetesine müracaat. (11)

★ **Daktilo makinesi aranıyor** — Az kullanılmış, fakat temiz her hangi marka olursa olsun bir daktilo makinesi alınacaktır. Gazetemiz idarehanesine müracaat. (14)

Müteferrik

★ **Piyano dersi veriyorum** — Nota veya pratik olarak çabuk öğretirim. Fiat ehvendir. Hakikat gazetesinde (Piyano) rumuzuna mektubla müracaat. (32)

Ucuz ilânlarımızda

İdarehanemizi adres gösteren karilerimizden :

W - E.S. - A.T. - K.S.

rumuzlarına mektub gelmiştir. Aldırmalarını rica ederiz.

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİDLERİNDEN SAKININIZ.

HER YERDE PULLU KUTULARI ISRARLA İSTEYİNİZ.

1941

KÜÇÜK TASARRUF HESAPLARI İKRAMİYE PLÂNI

Aded	Liralık		Lira
1	2000	=	2000,—
3	1000	=	3000,—
2	750	=	1500,—
4	500	=	2000,—
8	250	=	2000,—
35	100	=	3500,—
80	50	=	4000,—
300	20	=	6000,—

İHAD MATBAASI İSTANBUL

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Türkiye İŞ Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, ayni zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesablarında en az 50 lirası bulunanlar kur'aya dahil edilirler.

AZ EMEK nefis bir yemek

Bir Komprime Hayat Karşılığıdır.

En sıkışık zamanda size en büyük yardımcıdır. Kalori, gıda, lezzet ve nefaset bakımından tatmin edici mahiyeti ve yüksek evsafı haizdir.

Mercimek, Bezelye, Buğday vesair çorbalık komprimelerimizi HER YERDE BULABİLİRSİNİZ.

ÇAPA MARKA MÜSTAHZARATI

M. NURİ ÇAPA — Kuruluş tarihi : 1915

İstanbul Belediyesi İlânları

Tahmin bedeli	İlk teminatı	
4193,40	314,51	Bahçeler Müdürlüğü için alınacak 35 kalem ağaç ve fidan.
550,00	41,25	Belediyeye aid posta işlerinde kullanılmak üzere alınacak 1 aded motosiklet.
475,00	35,63	Yıldız Birinci Yatı okulunun yıllık ihtiyacı için alınacak 1500 kilo süt ve 1000 kilo yoğurt.
3450,00	258,75	Yıldız Birinci Yatı okulu için alınacak 2000 kilo sade ve 1000 kilo zeytinyağı.
1400,00	105,00	Yıldız Birinci Yatı okulunun yıllık ihtiyacı için alınacak muhtelif cins yaş sebze.
1534,00	115,05	Konservatuar yatı okulunun yıllık ihtiyacı için alınacak 900 kilo sadeyağı, 200 kilo beyazpeynir, 100 kilo kaşar peynir ve 30 kilo tereyağı.
3960,00	297,00	Karaağaç Müessesatı et nakliye kamyonları için alınacak 22 aded dış ve 22 aded iç lâstik.
920,00	69,00	Zeyneb - Kâmil Doğumevinin yıllık ihtiyacı için alınacak muhtelif yaş sebze.
540,00	40,50	İtfaiye Müdürlüğü için alınacak 60 aded battaniye.
1857,40	139,31	Haseki ve Zührevi hastalıklar hastanelerile Beyoğlu ve Üsküdar Sarî hastalıklar mücadele merkezleri, zührevî hastalıklar dispanserleri sıhhî muayene komisyonu ve Eyüb dispanseri için alınacak soba ve soba malzemesi.
793,00	59,47	Yeni yapılan mekteblerin etrafını tahdid için alınacak çimento parmaklık.

Tahmin bedellerile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 21/11/940 perşembe günü saat 14 te Daimî Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ve 940 yılına aid Ticaret Odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (10496)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

Marmara Üssü Bahrî K. Satınalma Komisyonundan :

Cinsi	Kilosu	Tahminî fiatı Kuruş S.	Umum tutarı Lira
Lahana	25000	5)	
Pırasa	37500	4)	
Ispanak	37500	8)	15700
Patates	70000	6 50)	
Kuru soğan	70000	5 50)	
Semizotu	6000	5)	
Salça	5000	25)	

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı yedi kalem sebze kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmesi 25 ikinciteşrin 940 pazartesi günü saat 15 te İzmitte Tersane kapısındaki Komisyon binasında yapılacaktır.

3 — Bu işe aid şartname bedelsiz olarak Komisyondan alınabilir.

4 — Eksiltmeye iştirak edecek isteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği ticaret vesikalarını ve 1177 lira 50 kuruştan ibaret ilk teminatlarile birlikte tanzim edecekleri teklif mektublarını muayyen gün ve saatten tam bir saat evveline kadar Komisyon Başkanlığına vermeleri. (10502)

BİZANS SARAYLARINDA TÜRK KUMANDANLARI

Tarihî macera romanı — Yazan: ZİYA ŞAKİR — Tetrika No 33

Binanın kapısı önüne geldikleri zaman, dilenci kıyafetli ve başı siyah takkeli ihtiyar bir adamla karşılaştılar. Bu adam, bir kanadı açılmış olan kapının önünde duruyor.. şaşkın şaşkın gelenlere bakıyordu.

Dimitriyos, alaylı bir tavırla, bu adamı Halil Beye takdim etti:

— İşte.. haşmetmeab hazretlerinin kapıcı başıları.. Sinyor Civani Altonyo.

İhtiyar adam, bu takdimden hiçbir şey anlamamış olmakla beraber, yerlere kadar eğildi. Sonra doğrularak büyük bir nezaketle Halil Beyi gösterdi:

— Öyle tahmin ediyorum ki.. huzurlarında bulunmak şerefile mübahi olduğum bu muhterem asilzade, Bizans ordusundan teşrif eden bir murahhastır... Ve hiç şüphe etmiyorum ki, zatı âlii haşmetpenahiye, sulh teklifi hakkında bazı maruzatta bulunacaklardır. Kendilerinin, intizar salonunu şereflen dirmelerini rica edeceğim. Ancak şu var ki, haşmetmeab hazretlerinin muhafızları olan şövalyelerden başka, hiçbir zatın, yalın kılıcla sarayın kapısından girmesi âdet değildir... Bu muhterem murahhas hazretleri, lûtfen kılıçlarını kınlarına koysunlar. İntizar salonuna teşrif buyursunlar. Ben de, başmabeyinci hazretlerini vaziyetten haberdar edeyim.

Dedi. Ve tekrar yerlere kadar eğildi.

Halil Bey, daima ve her yerde yaptığı gibi, burada da şakacılığını muhafaza etti:

— Haşmetmeab Hazretlerinin kapıcıbaşıları, Sinyor Civani Altonyo Cenabları!... Bendeniz de zatı âlinize bildirmek şerefile mübahi olurum ki.. şu anda Bizans ordusu şehre girmiştir. Ve huzurunuzda bulunmak bahtiyarlığını hissedən bu âciz de, ilk giren askerlerden bi dir. Elimdeki kılıcı, kınına sokmak hususundaki emrinizi derhal infaz edemiyeceğime pek müteessifim. Çünkü, haşmetmeab hazretlerini bu kılıcla selâmak şerefini iktisab edeceğim.

İhtiyar ve asilzade kapıcı, evvelâ Halil Beyin, sonra Dimitriyos'un yüzüne alık alık baktı. Ve sonra gözleri, Halil Beyin arkasındaki yalın kılıçlı Türkopollara kaydı. Bunların içinde, bir az evvel kale kapısındaki kanlı mücadeleye karışanlar da vardı... Sinyor Civani, bunların elbiselerindeki henüz kurumamış kan lekelerini görür görmez, artık hakikati anladı. Gözlerini sema kaldırdı. Ağır ağır haç çıkarmaya başlarken, teessüründen yığılakaldı.

Halil Bey ihtiyar kapıcıya acıdı.

— Zavallı adam.

Diye mırıldandı. Daha fazla, israf edecek zamanı olmadığı için, ileri atıldı. Rengârenk somaki sütunlar arasında yükselen mermer merdivenden çıkmaya başladı.

Konyadaki Selçuk ve İznikteki Bizans saraylarının debdebe ve haşmetini görmüş olan Halil Bey, hem süratle merdivenleri çıkıyor.. hem de etrafına göz gezdirerek:

— Ne tuhaf saray.. nedir, bu sefalet ve sükûnet?..

Diye söyleniyordu.

Merdiven başında, birdenbire uzun boylu, zayıf, gözleri derinden bakan, başı dimdik duran, kırk yaşlarında kadar bir adamla karşılaştı. Bu adamın sırtında, çilekeş rahiblerin cübbelerine benziyen, devetüyü renginde bol bir elbise vardı. Başı açık, ayakları çıplaktı. Gözlerinden anlaşılıyordu ki, uykudan henüz uyanmıştı. Halinde, korkudan ziyade, bir hayret ve şaşkınlık vardı.

Halil Bey, bu adama hiç ehemmiyet vermiyerek geçmek istedi. Fakat o anda, - bir gölge gibi kendisini takib eden Dimitriyos - kolunu çekti. Kulağına eğilerek bir şey söylemek istedi. Fakat o adam daha evvel davranarak nazik bir eda ile:

— Durunuz efendiler!.. Kimsiniz.. ve ne istiyorsunuz?..

Dedi.

Halil Bey, bu suale, bir sualle mukabele etti:

— Haşmetmeab hazretlerinin kapıcıbaşıları, Sinyor Civani Altonyo cenablarile teşerrüf ettik. Şimdi de, zatıâlilerile müşerref olalım... Siz kimsiniz?..

O perişan kıyafetli adamın başı bir az daha yükseldi. Berrak ve tannan bir sesle:

— Ben.. İmparator...

Diye cevab verdi.

Hükümdarları, haşmet ve azamet içinde görmeye alışmış olan Türkopolların kumandanı, iradesine hâkim olamadı. Sol elini kalçasına dayayarak öyle bir kahkaha attı ki, o merdiven başındaki altın mozaiklerle işlenmiş olan küçük kubbe çınladı... Sağ ve sol taraflardaki kemerli dehlizlerde, müstehzi akisler yaptı.

— Siz.. İmparator?..

— Evet.. ben.. İmparator... Fakat siz kimsiniz?..

Halil Bey kendini topladı. Hattâ, sefaletle istihza ettiği için biraz da nadim ve mahcub bir hal aldı. Kılıcını başının üstüne kaldırarak İmparatoru selâmladıktan sonra:

— Ben.. Bizans ordusu, Türkopol alayları kumandanı.. Halil Bey...

Diye homurdandı.

İmparator, sarsıldı. Düşmemek için, merdiven başındaki somaki sütuna dayandı. Derin bir hayretle, Halil Beye ve arkasındaki Türkopollara baktı. Sonra, sesi titreye titreye konuşmaya başladı:

— Şehre nasıl girdiniz?..

— Aya Rômânos kapısından.. cebren girdik.

— Demek ki, uzaktan gelen gürültüler...

— Muzaffer ordunun sesi...

Bir an, sükût ile geçti... İmparator, başını önüne eğdi. Sözüne devam etti:

— Hayret!.. (Sen Mark) ın bayrakları yükselen surları, bu kadar kolay nasıl geçebildiniz?..

— Kılıc, her kuvvete galebe eder,

— Şu halde, benden ne istiyorsunuz?

— Bir emirname...

— Ne emirnamesi?...

— Beyhude yere kan dökülmemesi için.. ordunuza hitaben, derhal bir teslim emirnamesi...

— Pekâlâ.. burada bekleyiniz.

Sarayın her tarafı, Türkopollarla çevrilmişti. Halil Bey, imparatora emniyetsizlik göstermeye lüzum görmedi. Başını hafifçe eğerek, kılıcını kınına koymakla iktifa etti.

BİZANSLILARIN İNTİKAMI

Halil Bey, bekledi.. epeyce zaman bekledi... Fakat imparatordan hiçbir eser görünmedi. Çünkü Lâtinlerin son imparatoru 2 nci Bodven, Evdemon sarayından Velagerna sarayına geçen gizli bir yoldan kaçmıştı.

Halil Bey, uzunca süren bu beklemeden sonra, imparatoru aramaya başladı. Sarayın içini altüst ettiği halde, sefil ve perişan kıyafetli birkaç hademeden başka kimseyi bulamadı. Bunlar da İmparatorun ne olduğunu bilmiyorlardı.

Halil Bey, fena halde hiddetlendi.

— Hayatımda bu kadar büyük ahmaklık etmemiştim O dilenci keşiş kılıklı herife niçin itimad gösterdim.

Diye söylene söylene sarayı terketti.

Şimdi ne yapacağını, nereye gideceğini bilmiyordu. Bir an bile yanından ayrılmıyan Dimitriyosa dönerek:

— Ne yapacağız?..

Diye sordu.

Bu sual, Dimitriyosun hoşuna gitti. Böyle kahraman bir kumandanın müşaviri olmak şerefinin gururu ile cevab verdi:

— Muhterem kumandan!.. Yapacağınız iş hakkında size tavsiyelerde bulunacak kadar küstah bir adam değilim. Fakat mademki emredi orsunuz; şu halde fikrimi söyleyeyim... Hiç şüphesiz ki çok yoruldunuz.. ve kat'iyyen eminim ki, karnınız da çok açtır... Eğer arzu buyurursanız, sizi evime götüreyim. Genc ve güzel zevcem, emsalsiz derecede leziz kaygana pişirmesini bilir. O lâtif ellerile pişireceği kayganayı, büyük bir zevk ile yiyeceğinizden eminim.

Halil Beyin, ağzı sulandı. Çünkü Dimitriyos'un ballandıra ballandıra anlattığı şu kaygana hikâyesi, ona ne büyük ihtiyac karşısında kaldığını hatırlattı. Kulağını kaşıyarak:

— Hakikaten, şimdi farkına vardım. Midem, kazınıyor. Açlıktan ölüyorum.

Diye mırıldandı.

Halil Beyle münasebetini arttırmaya çalışan koca Bizanslı, onun iştahını bir kat daha kabartmak istedi:

— Vaktile babamın bir manastırdan aşırdığı küçük bir galon Kıbrıs şarabı da sizi bekliyor... Rahmetli babamın bu kıymetli yadigârı eğer size kısmet olursa, genc ve güzel karım cidden pek memnun olacaktır.

— Niçin?..

— Şunun için ki.. onun en büyük arzusu, en aşağı yüz senelik olan bu nefis şarabı, değerli bir zata ikram etmekti. Ve kendisi de, onunla karşı karşıya bir yudum olsun içmekti. İşte, bu halisane ve samimane arzuya binaenaleyh...

Halil Bey, Dimitriyosun sözünü kesti:

(Arkası var)